

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:

6-harabos pont sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, december 24.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Döntés — pecsét alatt.
A kulturpalota ügye.
A munkanélküliek zavargása.
Ártatlannal elítélve.
A primadonna bolondja.
Szocialisták az ingyen kenyér ellen.
Karácsony a waggonyárban.
A rab-százados tervei.
Ingyen kenyér!
A gróf Károlyi-család gyásza.
A király a kártyások ellen.
Váltóhamisító mágus.
A szamos-ujvári páholy.
Szerencsétlenség a vadászon.
Tárcsa: Minervácska. Irtá: Lux Terka.
Csarnok: A kétféle néta. Irtá: Gárdonyi Géza.

Döntés — pecsét alatt.

Arad, december 23.

A kulturpalota terveiről van szó.
A pályatervek fölött ítélkező bizottság olyan határozatot hozott ma, melyhez hozzászólani városunk, sőt a bizottság érdekében is kötelességünknek tartjuk.
A dolog histórikuma ez:
A Kölcsey-egyesület a legközelebbi ötven esztendőn belül Aradon építeni szándékolt múzeum terveire pályázatot hirdet. A pályaművek elbírálására juryt állít össze, melynek hivatalból tagja a főispán, alispán és polgármesteren kívül a múzeumok és könyvtárak országos felügyelősége. Szó volt róla annak idején, hogy a „Magyar Mérnök és Építész-egylet”-et kéri fel szakértők kiküldésére, de azután a bizottság megelégedett az aradi mérnök és építész egylet szakértelmével, annál is

inkább, mert a néhány jó izlésű és ép aethetikai érzésű laikus tagon kívül a városi kiküldöttekkel együtt így két építész és négy mérnök tagja volt a jurynek; melyből azután egy, jobbara szakértőkből álló albizottság vált ki, hogy az egyes terveknek szerkezeti és pénzügyi tekintetekből való kivihetősége szempontjából adatokat állítson össze.

Az albizottság, melynek az aradi mérnökegylet elnöke is tagja, elvállalta a megbízást és vagy 8 hét után egyik helybeli hetilap ki is rukkolt három jellegével, melyek szerzői az albizottság állítólagos kijegedezett véleménye szerint a pályadíjakra érdemesek volnának.

Pedig megbízása értelmében az összeállított műszaki adatok alapján a plenum lett volna hivatalba minden egyes tag szavazatának kikérése mellett dönteni. Ebben a döntésben a múzeumok és könyvtárak országos felügyelősége csak egy szavazattal szerepelt volna.

A plenum ma összeült és ekkor a fenntisztelt országos felügyelőség kiküldötte azt a kijelentést téteti, hogy ő csak azon tervet fogadná el pályanyertesnek, melyet az ő szakértője ítél annak és ez a szakértő egyedül: *A Magyar Mérnök és Építész-egylet.*

Nos hát itt álljunk meg egy kissé.

Az országos felügyelőség nem ma született intézmény, a Magyar Mérnök és Építész-egylet mégkevésbé az. Hát csak ma találtak egymásra? Vagy ha már régebben egymásra találtak, mért tartották viszonyukat titokban, s mért nem sugták

meg a Kölcsey-egyesületnek is? Mért engedték, hogy az kompromittálja magát? Vagy ha már a Kölcsey-egyesületnek úgy tetszik — hisz az embereknek sincsenek mindig okos passzióik — miért kellett, hogy zavarba hozza a kormány helybeli legfőbb képviselőjét a főispánt, Aradmege alispánját és Arad város polgármesterét?

Miért kellett, hogy a Kölcsey-egyesület a legsúlyosabban kompromittálja az aradi mérnök és építész egyletet? Miért kellett, hogy a tehetetlenség silány és szánalmas vádja elé állítsa az albizottságot?

Vagy volt joga a Kölcsey-egyesületnek azt a juryt úgy összeállítani, a hogy azt megtette és akkor eb ura fakó! — ez a jog nem inthető le akármelyik muftitól csakigy rövid uton, privát levélben, vagy nem volt joga — és ez volna a nagyobb baj — akkor miért állította össze azt a juryt?

A Magyar Mérnök és Építész-egylet kétségkívül rászolgált arra nagy tekintélyével, hogy ilyen fontos ügyben ne melőzzék, sőt véleményét első sorban hallgassák meg, de ha akkor nem volt szükség erre a véleményre, miért van rá szükség most?

Es különösen miért van rá szüksége annak a szakértő albizottságnak? Hisz ez elvállalta a hivatalt és a kinek az isten hivatalt ad, annak észt is szokott adni hozzá.

A fővárosi lapok sokat irtak a dologról és a jury tagjai e támadások folytán, ugylátszik, most nem merik elvi-

TÁRCSA.

Minervácska.

Irtá: Lux Terka.

A „kisértő sátának” épp a sarkát rajzolgatta Soós Katinka, mikor a mamája elébe állva egy nagy bankót tartott a szemé elé és azt mondja neki:

— Ez az utolsó ezresünk, Katinka. Most már csupán csak annyi idő van a férjhezmenetelre, míg ez a pénz tart. Ez pedig — sokajította — tudod, hogy mily kevés ideig tart. Eppen itt az ideje, hogy Jurót nyilatkozatra bírjad. Szedd össze hát magadat, én bölcs Minervácskám.

Minervácska pedig kedvetlen mosolylyal hagyta, hogy az anyja homlokán csókolja s azután újra elkeseredett, — merész vonással egyet húzott az ördög farkán s azután a füle melé csapva plajbásztát, az ördögöt nézve elgondolkodott.

— Sohase mégy férjhez — vigyorgott ez reá. — Egy ezresig rövid idő ar, addig pedig nem nyilatkozik Juró. Sőt még azután sem. Fé ő és körülbelül úgy van, hogy belát a kártyátokba... Es ha ő nem, honnan veszsz másikat elő? Egy ezresig rövid az idő!... Es mi ez a pénz? Ebből járja: a kétszáz forint lakbérhátralek, a kereskedők, mézáros és pék-

nek a számlái, két hét múlva itt az első koncert, ruha, erre ötven forint, azután páholybérlet, a télen vagy három bál és adieu ezerforint! Azután!?

Katinka ellökte maga elől az ördögöt és ennek a segítsége nélkül gondolkodott tovább.

A mama épp a kávéforrázta reggel, mikor egy fiatal ember beállított az ebédlőbe.

— A patika kulcsait kérem.

A mama nagyot nézett.

— Kicsoda ön? — kérdezte.

— Az első segéd az új gyógyszerésznél.

— Micsoda új gyógyszerésznél?

— A kinek a nagyságod férje eladta a patikát.

A mama erre kiejtette kezéből a kávéforrázó masinát és ijedten nézett a fiatal emberre.

— Az én férjem eladta... a...

— Igen, igen — erősítette a papa, a ki ekkor lépett be, — eladtam a patikát, kedvesem, gazdálkodni fogok. Szőlőket vásároltam, mesés olcsón.

Szegény bolond dr. Soós, akkor vásárolt szőlőket, mikor mindenki futott előle, mert minden egyes tőke rémesen mutogatta elsárgult leveleit, hogy: bizony, nekünk is végünk van!...

De mindezt csak kacagta Soós Péter és kezeit dörzsölve biztatgatta a beteg tőkéket:

várjatok csak, majd befütyülök én a filoxera vastatrix nemzetségének!

Es főzte, főzte laboratóriumában az ellenmérget, javított, rontotta, mindaddig, míg a szegény beteg szőlőnek jómaga jobban befütyölt, mint azok az ördögös, szapora kis férgek.

Ekkor aztán, hogy a dolog nem jól ütött ki egy éjszaka saját magán próbálta meg a vastatrix remekbe készült orvosságának hatását.

Es ő nála nagyszerűen bevált a zöld üvegcsék tartalma. Olyan szépen elaludt tőlük Soós Péter, hogy senki emberfiától nem hagyta magát többé fölkelteni.

Igy került el özvegy Soósné két lányával (egyik közülök nemsokára az apja után meghalt) a nagy alföldi városból a Dunántulra. A mije maradt, eladta és éppen ötezer forint készpénzzel a zsebében fogadott fel új helyükön egy hatszáz forintos lakást és mig az ezresekben tartott, úgy éltek, mintha volt ott honuknak a homokbuckás talajából legalább is egy arannyal tele rézüstöt ástak volna ki.

Soósné a szomszéd szobából hallgatta a két fiatal svihák hazadozásait.

Juró épp ott tartott, hogy a nemzetsége eredetét beszélte Katinkának, azt, hogy az ősei Jageitők voltak és hogy Isten tudja hányadik

delni a felelősség súlyát? Avagy talán éppen súlyt akarnak adni a saját ítéletüknek?

De kérem szeretettel, hiszen lepecsételik a „szakvéleményüket“ öt szigorú pecséttel — miután már az újságban is meg volt írva ez a titokzatos vélemény a jelígek felsorolása mellett.

Hát ugyan miért ez a komédia?

Attól tartanak talán, hogy a budapesti modern építészek gárdája, ha nem a szája ize szerinti lesz az ítélet, botrányt csinál belőle? Nos ennél nagyobbát Budapesten sem csináltak volna. Insolventiát irtak a fővárosi lapok erről a bizottságról és a bizottság rögtön csődöt kért maga ellen.

Már most csak az a kérdés, hogy az imígy szépen kiállított és felszerelt szégyenségi bizonyítványra rá fogja-e ütni a Magyar Mérnök és Építészegylet a pecsétjét?

Most a fenti illusztris egyet is olyan mandátumot kap, mely szerint ítéletét minden kötelezettség nélkül, udvariasságból meghallgatják.

Vajjon mi fog történni akkor, ha az az ítélet nem egyezik a helybeli szakvéleménnyel? Melyik lesz akkor a mérvadóbb, melyik a csalhatatlanabb?

Jó lesz előre egy bizottságról gondoskodni, mely a két vélemény felett döntendő, máris egy albizottságot küld ki a kebeléből.

Akkor teljes lesz a bábeli zürzavar.

(+)

A kulturpalota ügye.

(A lepecsételt bizottsági jelentés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

Az aradi kulturpalota ügyében ma ismét történt valami. Nem sok, de mégis csak egy lépés előre. A pályatervek felülvizsgálása céljából a nagybizottság tudvalevőleg egy albizottságot küldött, amely albizottság munkájával elkészülve, ma tette meg jelentését.

A nagybizottság ma ülést tartott Urbán Iván főispán, a nagybizottság elnökének elnöklése mellett.

Erről az ülésről tudósítunk a következőkben számol be:

Urbán Iván elnök megnyitja az ülést és előterjeszti, hogy időközben úgy alakultak a viszonyok, hogy szükségessé vált a terveket Budapestre, a magyar mérnök- és építész-egyletnek betekintés, tanulmányozás és elbírálás céljából felküldeni. Ajánla ezt a bizottság tagjainak megfontolás és hozzájárulás végett.

Varjassy Árpád tanfelügyelő, mint az ügy előadója, értesíti a bizottság tagjait, hogy Frankó Vilmos, az országos muzeumok felügyelője, mint ennek a bizottságnak a tagja, annak működésében részt nem vehet, mert Rómába kellett utaznia, hanem magát Kammerer Ernővel, a szépművészeti muzeum igazgatójával helyettesített. Ezek kapcsán felmutatja Kammerer Ernőnek egy levelét, a melyben ez kimenti magát, hogy Aradra a tervek felülvizsgálása céljából le nem jöhet elfoglaltsága miatt, de kéri, hogy a terveket a magyar mérnök- és építész-egyletnek kiállítás és felülbírálás céljából küldjék be, ahol neki szintén alkalma lesz a terveket tanulmányozni. Ezt annál inkább kéri, mert a kormány az ő támogatását csak olyan terv létesítéséhez adhatja, amelyet ő maga részéről teljesen approbálás a melynek egy felsőbb fórum, a magyar mérnök- és építész-egylet jóváhagyó véleménye is hozzájárul.

Bemutatja aztán Ziegler Győzőnek, a magyar mérnök- és építész-egylet elnökének levelét, a melyben ez a kulturpalota terveinek a magyar mérnök- és építész-egylet helyiségeiben leendő kiállítására és azoknak az egyesület által leendő felülbírálására és véleményadásra készséggel ajánlkozik.

Ezen előterjesztésekre aztán hosszabb vita indult meg. A tervek felterjesztése és a magyar mérnök és építész-egylet által leendő felülbírálása éppen nem találkozott a jelen voltak részéről osztatlan tetszéssel. Boros Vida, Edvi-Ilés László és Fényes Dezső hangoztatták, hogy a kormány hozzájárulásának alkalma akkor lesz, midőn az építés esete beáll, midőn valamely terv a kiépítés alapját képezendi, a mi évtizedekig is eltarthat. Most arról van szó, hogy a pályadíjat egy relatív legjobb műnek adjuk.

Megjegyeztetett, hogy a magyar mérnök-

és építész-egylet előzetes véleményadása oly súlyllyal befolyásolja a bizottság votumát, hogy ezzel a bizottság szabadsága, küldetésének célja és formája kiforgattatik a maga lényegéből. Az az éllítás, hogy az aradi bizottság votumának szabadsága a mérnök- és építész-egylettel szemben is független maradhat, minden alapot nélkülöz, mert ha meg volna is az erkölcsi bátorsága az aradi bizottságnak a mérnök- és építész-egylet véleménye ellen szavazni, evvel oly ferde helyzetbe hozná magát, a melyből országos botrány keletkezne, a mire pedig éppen semmi szükség nincsen.

Az ellenzők kívánták, hogy a tervek vagy a bizottság döntése után küldessenek fel, vagy pedig avval a kijelentéssel, hogy felülbíráói véleményes jelentést a fővárosi egyesület ne adjon. Ily módozatok mellett ám terjesztessenek fel a tervek s tanulmányozza azt a kormány közege, a kit különben ebben a dologban csak egy szavazat illet meg.

Végül a főispán által kimondott olyan határozatban egyeztek meg, hogy a tervek a magyar mérnök- és építész-egyletnek kiállítás, tanulmányozás és véleményadás céljából felterjesztetnek, de az aradi bizottság fenntartja magának a véleményadással szemben a votuma szabadságát és ennek mintegy dokumentálása végett az albizottságnak a jelen ülésre betervezett véleményes jelentése addig is, míg a magyar mérnök- és építész-egylet megérkezik, lepecsételve őriztetik.

E határozathoz Boros Vida kivételével a bizottság hozzájárult.

Az ülésen a következők vettek részt: Urbán Iván főispán, Boros Vida, Dálnoki-Nagy Lajos, Edvi-Ilés László, Fényes Dezső, Hegedüs László, Kocsis Lajos, Kövér Lajos, Institoris Kálmán, Keresztes Gyula dr., Mittner Izidor, Virágh Lajos.

TÁVIRATOK.

Pozsony üdvözlöte az udvarhoz.

Fozsony, dec. 23. Pozsony város törvényhatósági bizottsága ma tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározták, hogy Mária Krisztina főhercegnő eljegyzése alkalmából üdvözlik a királyt s Frigyes főherceget.

ükanyja az utolsó Jagelló leány. Báthory István erdélyi fejedelemnek volt a felesége.

Katinka nagy, csodálkozó szemekkel hallgatta és bár szerénykedő pofácmekkel, de azért ő sem hagyta sokkal tullicitáltatni magát és — hazudott ő is . . .

Elmondta, hogy az ő családja még abból a híres Soós-familiából származik, a ki egyenesen Micbántól veszi eredetét. Hogy valamelyik őse, valamelyik királynének étékfogó mestere volt s az ő dédapja főispáni tisztséget viselt valamelyik megyében.

Soósné a másik szobában ijedten vetett magára keresztet.

— Bocsássa meg az Isten szegény gyerekeknek, — sóhajtott, — mert a dédapja is csak az volt, a mi a nagyapja: városi hajdu . . .

— S hogy elejét vegye a további sviláskodásnak, benyitott hozzájuk és azt indítványozta, hogy menjenek ki a temetőbe, a Katinka huga sírjához.

Künn a temetőben történt aztán, hogy Katinka — mamája dühös véleménye szerint, örök időre elvesztette a jogot: Minervácskának maradhatni. Pedig hát éppen ott nyerte el a patentet arra, hogy a neve mégis csak Minervácska legyen . . .

A temetőkapun kívül még holmi haszontalan földi mulakodások körül forgott a beszédük s belül a kapun elhallgattak és csöndben haladtak egymás mellett.

Az októberi hónapban jó előre haladt már

az idő, tul volt az egyik felén és kissé csipős szél fujt az arcukba. A levegő tele volt a későn nyíló virágok nehéz szagával s az unalmas, szürke színű ég, mintha lejjebb ereszkedve lebegett volna a fejük felett.

Soósné a leánya sírjához tartott, a két fiatal meg elment bolyongni a sírok közé.

Sétájuk közben szórakozottan olvasták a díszes obeliszkekről, vagy a földbe süpedt görbe keresztokről a neveket s egy karcsu obeliszke előtt Juro felkiáltott:

— Ni, a Kristóffy Gyurka sírja! Szegény, bolond fiu. Volt egy gyönyörű orosz agara, mindig fájt reá a fogam. De ni, a mamája mit vésetett a márványba: „a vigasztalhatatlan anya . . .“ Az ördögbe is, hát a hazugság az étellel sem ér véget? Tudja Katinka, ez az asszonyosság a helyett, hogy a házasulni akaró fiáért tette volna le a kauciót, a saját hadnagyáért tette le s ez a bolond fiu erre föbe lötte magát.

Katinka könyes szemmel szakított le egy szál krizantémot a szegény Gyurka sírjáról és tovább mentek.

Egy díszes mauzoleum faláról olyan nevet olvastak le, a melyet egy híres szép asszony is viselt s Juro itt megint megszólalt:

— Kedvem volna valahová ide írni, hogy: „azon szolgálattért, mit haláloddal nődnek tettél!“

— Maga bolond — mosolygott Katinka.

— Hagyja el, — szölt a fiatal ember haragosan, — ez a sok hazugság felháborító!

Egy ismert nevű orvosnak a sirkövére egy hosszú pámaág volt bevésva s itt kérdőleg néztek egymásra.

Juro vállat vont. — Ismertem — szölt — egy pár embert, a kik a pámaágas férfiu gyógykezelése után szintén itt fekszenek valahol.

Nem messze innen egy lócára akadtak a leültek.

Katinka vékonynyelű esernyője hegyével lyukakat furt a nyirkos földbe s a fiatal ember gondolkodva nézett maga elé.

Igy ültek egymás mellett egy darabig szótlanul egy öreg szomorufüz csöndesen rázogatta reájuk sárga leveleit. Egy-két esőcsepp valahonnét reá koppant a Katinka arcára, mire felnyitotta az esernyőjét és egy kicsikét közelebb húzódott Jurohoz.

Pár perc mulva lassu, finom szemű eső kezdett szitálni s azok ott ketten jól egymáshoz húzódva, gondolkozó arccal ültek az esernyő alatt és néztek szét a szürke világba.

Egyszer csak Juro megfogta a leány kezét és erősen a szemé közé nézve, egy kicsit követelő s talán durva hangon is azt mondta, neki:

— Katinka! — mondjon nekem egy igaz szót.

Katinka a szabadon maradt kezével ijedten

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Ártatlanul elítélve.

(A debreceni esküdtek igazsága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23

Szomorúan érdekes dolog az, a mit a debreceni esküdtek egy teljesen ártatlan emberrel szemben a legutóbbi esküdtszéki tárgyalás alkalmával elkövettek.

Egy teljesen ártatlan embert ugyanis minden közvetlen bizonyíték nélkül bűnösnek mondtak ki a nagyanyja meggyilkolásában, egyszerűen azon az alapon, mert a felesége, mikor őt egyszer az ura a tanyán elverte, beszaladt a városban lakó földesurához, aki véletlenül városi csendbiztos volt, és hogy urát, ki őt megverte, a csendbiztos előtt még jobban befekettse, dühében, fájalmában és bosszúságában azzal vádolta, hogy a két évvel azelőtt meghalt nagyanyját megfojtotta. Ő ugyan ezt nem látta, de az ura neki ezt két hónappal az eset után elmondta.

Az ügy röviden a következő:

Nagy János hajduböszörményi lakos, múlt év március 16—17 közti éjjel feleségét, Cs. Varga Rebekát megverte. Az asszony dühében Polgár Imre böszörményi csendbiztoshoz szaladt és annak elpanaszolta, hogy férje bevallotta neki, hogy az asszony nagyanyját meggyilkolta. Megindult a vizsgálat. A nagyanya holttestét exhumálták, de külérőszak nyomát nem találták a holttesten, ellenben a boncoló orvosok rendes szakértői szokás szerint, összeveszték azon a kérdésen, vajon az öreg asszony erőszakos vagy természetes halállal múlt-e ki.

A végtárgyaláson egy tanu sem akadt, aki a férj bűnösségét a legcsekélyebb adattal is bizonyítani tudta volna. A boszuálló feleség ugyan ismételte, hogy a férje mondta neki, miképp az öreg asszonyt ő gyilkolta meg, de erre a vallomásra esküt tenni nem akart. A vádlott pedig állhatatosan tagadott. Az esküdtek azonban Nagy Jánost mégis bűnösnek mondták ki és a törvényszék kénytelen volt Nagy Jánost tizenöt évtizedre fegyházra ítélni.

A végtárgyalás után Nagy Jánosné megjelent Kardos Samu dr. védőügyvéd irodájában

huzta le az esernyőjét s az esőcsöppek egyenesen az arcába hulltak. Aztán egy pillanatra lehunyta a szemét, amint egy gondolat végig futott furfangos kis agyán és lehunyta szemekkel, kipirult arccal azt felelte a kérdésre:

— Szeretem magát Juró . . .

Nem tudni miért, miért nem, csakhogy erre a rendellenes vallomásra az eső egyszerre egész komolyan neki keseredve esni kezdett.

Azok ott a lócán nem tudtak erről semmit. Eszükbe sem jutott fölnyitni az esernyőt s kézt kézben tartva, mosolyogva néztek egymásra és Jurót is hirtelen megkapta a vallomás láza.

— De én nem vagyok az ám, a kinek magamat mondtam. Jagellók és Báthoryak a világon sem voltak az én számomra és az apám nem földesur, csak a földesurnak az erdőkerülője és én reám nem a magam ezer holdjai várnak, — legföljebb gazdatiszt lesznek pár hónap múlva az ilyen holdas dominiumokban. Katinka szöndes boldogságban rázta a fejét.

— Nem baj! Nekem nincsen egy kanonok nagybátyám, a kinek a privát vagyonát én örökölném. A dédapám meg nem volt főispán és a nagyapám csak az volt, ami az öregebb: városi kajdu . . .

Az eső erre csak azért is, még jobban neki durálta magát s a két svihák boldogan kacagva simult egymáshoz, lucskosan, bőrig ázva, mint két jómagával tehetetlen fiókegérke.

és ott négy tanu előtt visszavonta minden vádját és kijelentette, hogy maga volt tanuja nagyanyja természetes halálának. A férje egy ujjal sem nyult hozzá az öreg asszonyhoz. E vallo-más alapján Kardos dr. perujtással élt. A szerencsétlen Nagy azonban 1900. március óta börtönben ült, holott teljesen ártatlan.

A munkanélküliek zavargása.

(A kárvallott kereskedők a miniszterelnöknél)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 23.

A munkanélküliek szombat esti tüntetéséből kifolyólag a budapesti VII. kerületi rendőrkapitányság tudvalevőleg 17 munkást letartóztatott.

Ezek ügyében ma tartották meg a tárgyalást a VIII. kerületi kapitányságon. A rendőrség valamennyit kisebb-nagyobb pénzbírságokkal sújtotta.

A kárvallott kereskedők, számszerint mintegy 40-en, ma csaknem mind panaszt tettek a rendőrségnél, kérve káruk megtérítését. A rendőrség erősen nyomoz azok után, a kik a kereskedőknek kárt okoztak, mert az a 17 munkás, kiket letartóztatott a rendőrség, nem vett részt az ablakbeverésekben.

Az Erzsébetváros azon kereskedői, kiknek üzleteiben a zavargó tömeg károkat tett, ma küldöttségileg felkereste Morzsányi Károly VII. kerületi képviselőt. Arra kérték a képviselőt, hogy járjon közbe a kormánynál, hogy káruk megtéríthessék. Morzsányi ennek folytán fölkereste Széll Kálmán miniszterelnököt ebben az ügyben, aki az előadottakra azt válaszolta, hogy pénteken fogadni fogja a küldöttséget. Morzsányi Károly dr. lesz a küldöttség vezetője.

A rendőrségi sajtóiroda a lezajlott tüntetéssel vonatkozásban elvi jelentőségű határozatot tesz közzé, amely szószerint így hangzik:

Miután az ily munkásfelvonulások az utóbbi időben ismételve súlyosabb jellegű kihágásokkal voltak kepcsolatosak, így a felvonulásokat a város belterületén a rendőrség a jövőben nem fogja engedélyezni.

A budapesti szocialisták különben ma gyűlést tartottak, melyen a zavargásokért Rudnay Béla főkapitányt tették felelőssé.

Az izgató szociálista kolompok azt fejtegették, hogy a rendőrség hirtelen és váratlan támadása elkeserítette a békés tüntetőket és csakis ennek köszönhető, hogy ők, a vezérek, nem tudták fentartani a fegyelmet és a rendet.

Ugyanekkor elhatározták azt is a szocialisták, hogy ezentúl többször megismételik a tüntető körmenetet, még akkor is, ha a rendőrség nem adna erre engedélyt.

A szombat esti zavargás bővebb részleteit így írja le budapesti tudósítónk:

Mikor Radó huszárkapitányt egy kő fején találta, a menet végén lovagló rendőr látva a veszedelmet, előre vágatott s a Nemzeti Színháznál elérve a menet élén haladó Boda kapitányt, jelentette, hogy a tömeg vége zavarog. Boda erre a menet élére állott és felszólította a tömeget, hogy tüstént oszoljon szét, Weltner Jakab szocialistavezér a rögtöni szétoszlást lehetetlennek jelentette ki a rendőrkapitány előtt. Israel Jakab könyörögve kérte a kapitányt, adjon időt neki, ő beszédet intéz a tömeghez és széjjeloszlásra bírja őket. Harsány hangon kiáltotta is:

— Elvtársak oszoljanak széjjel.

Közben fülsiketítő lárma, sivitás és hurro-

gás támadt, amire Boda a lovasrendőröknek kiadta a parancsot, hogy vágatassanak a nép közé. A lovasok nádpálcával a kezükben rohamot intéztek a tömeg ellen, amely összegomolyodva, éktelen lárma között hanyatt-homlok menekült. A tömeg egy része a sip- és dohány-utcákba menekült, másik része pedig a kerepesi-uton a Népszínház felé rohant a roham elől.

Az utca képe valóságos ostromállapotot mutatott. Rengeteg lovas és gyalogos rendőr vágatott össze-vissza, rémült arcú nők, férfiak menekültek, a zavargók pedig menekülés közben ablakokat zúztak be, sőt a Párisi Áruház lehuzott vasredőnyét felszakították és egy belső tükör ablakát bezúzták. Az oriai tömeget egy negyed óra alatt szétverte a rendőrség. Fél 5 órakor a Kerepesi-ut visszanyerte a rendes képét, csak néhány cirkáló lovas rendőr jelezte az előbbi harcot.

A tüntetők visszavonulási útját törött ablakok maradványai jelezték. A pusztítás kiváltkép az Erzsébet-köruton volt nagy, ahol majdnem minden üzleti kirakatot és ablakot bevertek.

Singer Bertalan ékszerészt a tüntetés alatt kirabolták. A kirakataból több ezer korona értékű ékszer tűnt el. Az Abbázia kávéháznak négy ablakát verték be. A tömeg aztán végig tombolt a Teréz-köruton is s pusztító művének mintegy befejezésül a Stancsu-kávéház ablakait zúzta szét.

A primadonna bolondja.

(Egy végzetes tréfa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

A biharmegyei kórház megfigyelő osztályába egy boldogtalan fiatal embert vittek, akinek egyetlen rossz tréfa talán örökre megzavarta lelki egyensúlyát. Az egyszerű észjárásu falusi legény színes álmokat szövögetett, az ő szükös kis elméje káprázatos képeket fogadott magába s lassankint rabja lett a gyerekes gondolatnak, hogy a nagyváradi Szigligeti-színház egyik primadonnája az ő szerelméért eped. Meggondolatlan emberek csinyje rögeszmévé érlelte lelkében ezt a gondolatot s az istenadta most az élőhalottak társaságában várja mirtusz koszorús menyasszonyát.

Szücs István, a berettyó-ujfalusi kir. járásbíró 24 éves hivatalosolgája — így írja tudósítónk — nemrégiben Nagyváradon járt s este ellátogatott a színházba és az erkélyről gyönyörködött a színpad hamis ragyogásában, ami oly idegen volt az ő naív lelkének. Tap-solt, kacagott, ujrázott mint a többi néző, s édes gyönyörűséggel hallgatta a primadonna dalait, amikkel oly nehéz volt betelni.

Másnap már nem bírtak vele otthon a hivatalban. A kopertákra fordítva ütötte rá a pecsétet, az irnok uraknak adós maradt a köszö-néssel, a járásbíró előtt ki se vette a szivart a szájából. Szokatlan viselkedése persze gyanút támasztott s a hivatalbeli urak törték a fejüket, mi történhetett Pistával. A legény ezután maga elbeszélte hirtelen való megváltozásának az okát. Elmondta, hogy a nagyváradi színházban nagy szerencse érte:

— Tetszik tudni beleszerettem abba a szép kisasszonyba, aki olyan gyönyörűen énekelt meg táncolt.

— Nono Pista, nem ér az semmit — mondogatták az urak.

A legény hamiskásan hunyorított:

— Tessék csak rám hagyni, egész este engem nézett a kisasszony Egyre rajtam felejtette a szemét; még integetett is felém.

A szerelmes szolga kezdte mindjobban elveszíteni a fejét, mire a hivatalnokok érkezettnek látták az időt valami nagyszerű hecc kifőzésére. Nem kellett soká gondolkozniok, hamar nyélbe ütötték a dolgot. A primadonna nevében levelet irtak Szücs István kir. hivatal-szolga urnak s a levelet föladták a nagyvárad postán a szerencsétlen flótás címére.

Szeretlek, imádlak édes Pistám — így szolt a levél — mióta megláttalak, oda a nyugalmam. Csak az a vágyam, hogy te az enyém légy, s ezért elhatároztam magam, hogy férjhez megyek hozzád, ha neked is úgy tetszik. Van pár ezer forintocskám, amiből uri módon megélhatsz. Ha szeretsz, kedden gyere be Váradra, csináltass a kontómra Sziládkynál ruhát s úgy látogass meg elegánsan, hogy mindenütt bemutathassalak.

A legény, mikor elolvasta a levelet, ujjongott, táncolt örömben, s egy napi szabadságot kért a járásbírótól:

— Megyek az esküvőmre! — mondotta csodás büszkeséggel.

Mikor a hivatalbeli urak látták, hogy a dolognak fele se tréfa, fel akarták világosítani a fiut, de már késő volt. Szücs István kiöltözött az ünneplőjébe, azután az állomásra ment, hol egy Nagyváradra induló tehervonat waggonjába ugrott. A vonat el is hozta a boldogtalant Nagyváradra, de itt a pályaudvaron nyomban észrevették, hogy az elméje nincsen rendben. Kibálva szaladt át a perronon:

— Tessék jönni velem a lakodalmamra! — invitálta a vasutasokat.

— Viszem a hollandi királynét férjhez!

Aztán sirva, zokogva énekelgetett. A rendőrök nagy erőfeszítéssel foghatták le, mert dühöngve rugott-harapott szegény, azután bevitték a biharmegyei kórházba, hol az elmebeteg osztályán helyezték el Szücs Istvánt.

Szocialisták

az ingyen kenyér ellen.

(Weisz Hermann, a rettenetes.)

Arad, december 23.

Az aradi szociáldemokraták vasárnap gyűlést tartottak, melyen Vecseri János elnöklete alatt váltig szidták a parlamentet, a burzsoá társadalmat, az ingyen kenyeret, (!) s még sok mindent, amire idejük tellett.

Paprikás hangulatu volt már a gyűlés eleje is, mert a demokraták elsősorban a tisztujtáson veszték össze. Weisz Irmát választották meg jegyzőnek, mire az általános egyenlőség és teljes nőemancipáció híveiből álló kisebbség nagy lármában tört ki:

— Nem kell kisasszony!

— Kisasszony nem, de elvtárs igen! — hangzott a többség válasza, mire megeredtek a gyűlés szónoklatai.

Bedő Arpád dr. rendőrhadnagyak, a hatóság képviselőjének csakhamar dolga akadt. Rendre kellett utasítania Pontea Pétert, ki a képviselőkről szóló nyilatkozatában nem adta ennél alább:

— A nép küldöttei a parlamentben szemtelenül viselik magukat!

A mivel nyilván arra a körülményre célozott, hogy egyetlen parlament sem foglalkozott annyira a szociális bajok orvoslásával, mint a jelenlegi.

Weisz Hermann még föltünőbbet mondott, olyasmit, amiért tudta, hogy az ujságok minden bizonnal kiírják a nevét. Az ingyen kenyér osztást ostromozta Weisz tüzes demagógiával. S

ez nem is nehéz ő neki, akinek olyan jó dolga van, hogy nemcsak jóllakhatik, hanem még népszónoklásra és világboldogítói misszió betöltésére is marad ideje.

Azok a szegény beteg emberek és tehetetlen asszonyok, gyermekek, akik, sajnos, mégis csak rá vannak szorulva a jószívű emberek segítségére, mert Weisz Hermann és társainak ígéitől ugyan éhen maradhatnak, azok nyugodtak lehetnek.

Nem fognak kenyér nélkül maradni, mert vannak a rettenetes Weisz Hermann urnál jobb szívű emberek is a világon. Vannak, a kik nem azzal segítenek a társadalmon, hogy a munkások szabad idejét félszeg lázító beszédekkel pazarolják s nem azzal biztatják őket, hogy „el a kenyérrel!”

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Szünet.
Szerda: Délután: A cirkuszélet, operette. Este: San-Toy, operette. (Páros bérletszünet.)
Csütörtök: Délután: Csongor és Tünde, színmű. Este: Postásfiú, operette. (Páratlan bérletszünet.)
Pentek: Daniseffek, színmű. (Páros bérlet.)
Szombat: Svihákok, operette. (Páratlan bérlet.)

* Szoyer Ilonka utolsó fellépte. Amily kellemes és élvezetes volt Szoyer Ilonka egy heti vendégszereplése, oly fájó a mi színházi közönségünkre az a tudat, hogy ismét belézőkknünk a régi kerékvágásba és hogy most már csak az emiékzetben él mindaz a szép és művészi, a mi a kiváló vendég szerepléseiben a közönséget gyönyörködtette.

Ma lépett fel utoljára a művész a New-york szépe operettben és ép úgy, mint az első előadásán ma is zsufozásig megtelt a ház. Mint-ha csak még jobban akarta volna a kiváló vendég a szívekbe plántálni istenadta művészetét, oly jó kedvvel, oly erős ambícióval játszott és énekeit. Szinte fölöslegesnek látszik felemlíteni, hogy a közönség minden egyes énekszama után hosszasan és zajosan tapsolt. Az egy heti vendégszereplés után azzal a tudattal távozik a művész, hogy minálunk ép úgy, mint mindenütt, ahol eddig fellépett, teljesen átérették művészetét. A közönség pedig nem kíván tőle most végkép elbucsuzni, hanem egy mielőbbi viszontlátásra vár. (C.)

* P. Lukács Juliska az aradi színháznál. P. Lukács Juliska, a Népszínház drámai hősnője, aki most állandó vendégképpen tudvalevőleg a kolozsvári Nemzeti Színházban játszik, mint értesülünk, Zilahi Gyula, az új aradi igazgató társulatához szerződött. A művész jövő év május elsejétől lesz tagja az aradi színháznak.

* Szoyer Ilonka póra. A Leszkay András és Szoyer Ilonka között folyó perben ma volt egyik budapesti járásbíró előtt az igazolási tárgyalás. Ennek folyamán a bíró utasította Szoyer Ilonkát, hogy igazolja, hogy vidéki körutja alatt egyetlen egyszer, még átmenetileg sem tartózkodott Budapesten. Szoyer Ilonka ügyvédje, Farkasházi-Fischer Zsigmond dr. tudvalevőleg a makacssági ítélet hatályon kívül helyezését kérte azon az alapon, hogy Szoyer Ilonka állandó távolléte miatt későn kapta kézhez a bírósági keresetet. A legközelebbi tárgyalás január 10-én lesz.

* Rákóczy-estély Uj-Szt.-Annán. Szép miszliót teljesít az uj-szt. annai állami polgári fiúiskola tanárkara. A tél folyamán ismeretterjesztő szórakozató előadásokat tart, amelyeket nagyszámu hallgatóság szokott meglátogatni. Az ismeretterjesztő felolvasáson kívül az estélyeknek más pontjai is vannak, melyek érdekességükönél fogva szintén sok embert vonzanak oda. A legutóbbi alkalommal Rákóczy-estélyt tartotak ügyesen összeállított műsorról. Rákóczy Ferencről és koráról Szántó Péter tanár tartott magvas fölolvast, az énekkar pe-

dig gyönyörű kuruc dallamokat adott elő: Rákóczy Ferenc dalát, Balogn Adám nótáját, Rákóczy kesergőjét, Csinom Palkót és a Rákóczy-indulót. Ezenkívül Demkó Ilona Tompának „A gazdag” című, Orgovics Széver Petőfinek „Magyar vagyok én” című költeményét szavalta, Steiner Matild pedig Arany Jánosnak „A fülemile” című költeményét. A jövő héten Kosuth-estélyt rendeznek érdekes programmal.

* A modell reprize. A mióta Bárdy Gabi ki-röpült a Népszínházból, hogy dalaival Erdélyországot gyönyörködtesse, nem csendültek meg a vidám zene e házában Suppé fülbemászó, bájos melódiái. Tegnap végre Zilahiné Singhoffer Vilma jelent meg Zay grófné örökében és míg egyrészt frissen csengő, jól iskolázott hangjával a darab zenei szépségeit juttatta érvényre, másrészt remek plasztikájával a második fölvonás híres élőkép-jelenetét tette hatásossá. — Ha játéka el is árulja még kissé, hogy a művész eddig csak a koncert-terem dobogóján mozgott, bájos egyénisége kárpótol a rutin fogyatékoságáért. A közönségnek mindenesetre nyeresége, ha az operette-színpadról is élvezhet komoly énekművészetet. A többi szereplő a régi jó volt; Bojár Teruska ezekben a kis stílus szerepekben mindig kedves jelenség; Kenedich Kálmán igen ügyesen játszott és nem egy dalával megérdemelt tapsokat aratott; Németh József és Kovács Mihály pedig vidám ötleteikkel ezuttal is megkacagtatták a közönséget. Kifogásunk csak a borotvátlan képü koristasereg ellen van, amely soh sem tudja, hogy ócska frakkjához milyen színű nyakkendőt vegyen föl.

A rab-százados tervei.

(Aki a bur háborúba kószul.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23

Hatodik hónapja raboskodik már a szegedi Csillagbörtönben Lükő Barna, a szegedi 5. honvédgyalogezred volt századosa. A volt katonatiszt csendes megnyugvással viseli szerencsétlen sorsát. A börtön igazgatósága hónapokon át irodában foglalkoztatta a rab katonatisztet, ujabban azonban az asztalos munkások mellé rendelték ki jegyzőnek.

Lükő Barna egyike a legmegbízhatóbb raboknak. Pontosan végzi el a rábizott teendőket és nem vétene az intézet szabályai ellen. Nem régiben előkelő látogatók jártak a börtönben és ezek egyike egy örízetlen pillanatban átnyújtotta szivartárcáját a volt századosnak és figyelmeztette:

— Gyujtson rá!

A volt katonatiszt összecsupka a szivartárcát és visszanyújtotta a látogatónak.

— Az intézet szabályai tiltják a dohányzást. Én nem akarok vétetni a szabályok ellen.

Közönséges rabruhában jár a százados, akiben azonban minden látogató azonnal felismeri a volt gavallért. A régi tárgyai közül egyedül aranykeretű szemüvegét hagyták meg nála, amelyet állandóan visel.

Lükő Barna a szabad óráiban tanulással tölti az időt. Bámulatos szorgalommal tanulja az angol nyelvet, amelyben máris jártasságra tett szert. Az a szándéka, ha kiszabadul, Transzváliba megy s beáll a bur hadseregbe. Különben a szabadulás ideje már nincs messze. Miután a király a rab katona büntetését kegyelemből felére szállította, Lükő Barna már márciusban elhagyja a szegedi csillagbörtönt.

Néhány nap óta különben rövid pár órára kijön a börtönből, amelynek hat hónap óta lakója. Póra folyik a szegedi kir. járásbíró előtt és e hó 23-ára idézve lett Somogyi Szilveszter dr. albiró elé. Az igazgatóság már intézkedett is, hogy a rab katonatisztet a bíróság elé kísérhessék.

Lükő Barna minden áron ki akarja kerülni azt, hogy a bíróság elé vezettessék. Az

azonban csak az esetben történhetik meg, ha pöre beszűntetnék. A rab most rokonaihoz több levelet írt és azokat megkérte arra, hogy pörét szüntessék be, hogy így elkerülje azt, hogy a bíróság elé vezessék. Ha kérését a rokonsága teljesíti és a pört a bíróság beszűnteti, úgy vágya teljesedésbe fog menni és nem vezetik a bíróság elé.

Karácsony a waggongyárban.

(Szegény gyermekek fölruházása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

A felebaráti szeretet főnséges megnyilvánulásának volt tanuja az a népsereg, mely tegnap délután a waggongyár karácsonyfa-ünnepélyén jelen volt.

Az ünnep dicsérete kétségkívül Rámor Lajosné, a waggongyári igazgató humánus nejét illeti. Ami buzgalom, odaadás és ügyszereket egy asszonyban megvan, azt Rámor Lajosné mind arra nemes célra fordította, hogy a szegény munkások didergő gyermekeit téli ruhával lássa el. A ruhára valót a Rámorné által rendezett táncmulatság 1165 kor. tiszta jövedelme nyújtotta.

Az ünnepély délután fél 5 órakor kezdődött. A waggongyári kápolna hátulso termében ott állott a hatalmas és ragyogó karácsonyfa, körül-körül pedig a gyermekek nagy csapata.

Hangversenyszerű ünnepély előzte meg a jótékonyasági aktust. A waggongyári zenekar karácsonyi himnuszot játszott, Rámorné pedig egy gyönyörű karácsonyi dalt énekelt nagy hatással. Holczel József hegedű- és Szilágyi György zongora kísérete mellett. Ezután Fehér Alfréd minorita lelkész és hittanár tartott a gyermekekhez ájtatos szellemű beszédet, a melyet érzékeny jelenet követett.

Három gyermek egy érdekes apoteozist adott elő. A „Hit“, „Remény“ és „Szeretet“ jelképezőként szavaltak az apró kis babák egy-egy versikét. A szép, gördülékeny verseket Uray Sándor ref. segédlelkész írta erre az alkalomra. A „Hit“ személyesítője Peresa Margitka volt, aki fehér ruhában a következő verset szavalta:

Hit.

Jertek el szárnyamon messze napkeletre,
Lássátok meg Jézust jászolba fektetve,
Pásztorok és bölcsék előtte térdelnek,
Aldást-békét tőle ekként esdekelnek.
Nézzétek körűtö az a szent világot,
Melyből lelketekre az üdvösség szállott.
Csak ez az egy érzés, mi földön boldogít
Jöjjetek el hozzám, én vagyok a szent Hit!
Dömötör Margitka zöld ruhában szavalta a következőt:

Remény.

Utítáranak tekints engem,
Ki az embert hűn követem;
— Legyen élte komor vagy vig:
Bölcsőtől a koporsóig!
Örömeit megkettőzöm,
Sebhelyeit bekötözöm.
Elvezérlém igaz hitre
Megtanítom szeretetre...
Nyisd hát szived én előttem,
Hadd legyen ott lakóhelyem.
A Jézussal jövök én,
Tudd meg: nevem A remény.

Rámor Ilonka, aki piros ruháskában volt, szavalta el a verses biológia utolsó szakaszát, mely így hangzik:

Szeretet.

Legerősebb a világon
A szeretet!

Sugarával beragyogja

Életünket.

B szent égi kegyelemnek

Napja ma van,

Mert a Jézus megszületett

A jászolban.

Szegény-árvák, kicsik s nagyok

Minden népek:

A kis Jézust vig énekekben

Dicsérvétek!

Szeretetet ő hozott az

Embereknek...

Hozánna a magas mennyben

Istenünknek!

Kürtszó jelezte azután, hogy a ruhakiosztás megkezdődik s érzékeny jelenetek kísérték a szép aktust.

Az ünnepélyen a következő hölgyek voltak jelen: Rámor Lajosné, Wappl Viktorné, Kvitsalla Henrikné, Ohnbauser Henrikné, Rózsa Gézané, Zollmann Mártonné, Schwarcz Miksáné, Fritz Ferencné, Bayer Györgyné, Lamich Károlyné, Steingassner Margit, báró Bedeusz Károlyné, báró Bedeusz nővérek, Schauer Jánosné, Schauer Magda és Mariska, özv. Váryné Marcsi Teréz, Weigl Hilda, Ursits Darinka, Kadinszky Aranka és még többen.

MULATSÁGOK.

(=) A megyebál. A január hó 11-én megtartandó megyebál rendezősége tegnap délután tartotta Urbán Iván főispán elnöklété alatt alakuló értekezletét. A meghívók szétküldése már folyamatban van s előreláthatólag a hét végeig legnagyobb része szétküldetik.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, december 23

Vasárnapi számunkból helyszüke miatt kiszorult az ingyen kenyérre érkezett adományok kimutatása.

Az adakozás, habár lassu tempóban, de mégis folyik. Szerencse, hogy a hirtelen beállott tavaszi időjárás folytán most már nem jön számba egy kis késedelem. Ezért egyelőre várhatunk a kenyéresbolt megnyitásával is, a mit különben e hétre terveztünk.

Az enyhe idő enyhíti egyszersmind a nyomort is, mert legalább némi munkához jut a szegény ember. De annál serényebben kell nekünk e néhány napot fölhasználnunk. Kérjük is mindazokat, kik nemesszivűségökről e valóban humánus ügy támogatásával akarnak tanuságot tenni, sziveskedjenek minél buzgóbban gyűjteni, hogy a szigorú, kemény téli időjárás beálltával a kenyérsztás megkezdődhessék.

Lukácsy Lajos ügyvéd ur 10 koronát küldött e célra *ujévi üdvözetek megváltása* címén, Szent Antal tiszteletére 4 koronát küldöttek; gyűjtőveket pedig Hecht Henrik és Ilonától, továbbá Kohn Vilmostól kaptunk, az előbbi 6 korona 40 fillért, az utóbbi pedig 3 kor 04 fillért tesz ki.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
Lukácsy Lajos	10.—
Hecht Henrik és Ilonka gyűjtése	6.40
Szent Antal tiszteletére...	4.—
Kohn Vilmos gyűjtése	3.04

Mai gyűjtésünk eredménye ... 23.44
Hozzáadva a tegnap kimutatott 1907 45
Eddigi összes gyűjtésünk ... 1930 89

Hecht Henrik és Ilona gyűjtése. Madár Géza, Geller Máttyás és P. A. 50—50 fillér, Borez István, Lakatos Antal és Auer Etelka 40—40 fillér, Hecht Henrik, Saile Ida, Zetelbacher Gyuláné, Scheer Ferencné és Gróger Adolfné 30—30 fillér, Hecht Ilonka, Szücs Gábor, Virág Dénesné, Szép Jánosné, Halin Apollonia, Nagy Dánielné, Trincser Sándorné, Stern Béla és N. N. 20—20 fillér, ifj Koch István, Braun Sándor, Graun Oszkár és N. N. 10—10 fillér, *Összesen 6 kor. 40 fillér.*

Kohn Vilmos gyűjtése. Özv. Dávid Jakabné 40 fillér, Szépné 24 fillér, N. N., Bogdán János, Hlaváts Tamás, Dorások Engelbert, Woltek Antal, Werner I. Fülöp, Kovács Veronka, Gebey Mihály, Erdélyi Ferenc, Sárvári Endréné 20—20 fillér, Kovács Páni, Molnár Ernőné, Nyisztor Györgyné 10—10 fillér, Krajcár István 8 fillér, Kohn Jenő 2 fillér, *Összesen 3 korona 4 fillér.*

Az adományokat a kiadóhivatal címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

Jegyzet. Ha valamely adakozó a kimutatásból véletlenül kimaradt volna, kérjük, sziveskedjék erről a kiadóhivatalt értesíteni.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az „Erzsébet“ jótékony asztaltársaság vasárnap jótékonyasági ünnepélyt tartott, mely alkalommal hat szegénysorsú iskolás gyermeket láttak el téli ruhával. Az asztaltársaság azonkívül 5 koronát szavazott meg az aradi Kossuth-szohor alapja javára s elhatározta, hogy e célra nagyobb gyűjtést fog indítani.

A gróf Károlyi-család gyásza.

(Gróf Károlyi Tiborné elhunyt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

A mácsai grófi kastélyra mély gyász borult. Károlyi Tibor gróf, volt főrendibázi elnök neje, született Dégenfeld Emma grófnő szombaton délelőtt háromnegyed tizenegy órakor meghalt.

Parecz Gyula dr., kórházi főorvoson kívül Kélli Károly dr. egyetemi orvostanár is több ízben lejött Mácsára a nagybeteg grófnőhöz.

Betegségének válságosra fordulása idején lesietett hozzá Podmaniczky Géza báró nejevel, született Dégenfeld Berta grófnővel, a ki édes testvére. Mellette voltak a legutolsó percig.

A grófnő halála általános, mély részvételt keltett. Jóságosságát, igaz emberszeretetét az egész környéken jól ismerték. A szegények egyik nemes jótévedőjüket siratják benne.

Csendes és házias természetű volt a magánasszony. Otthonában tartózkodott legszívesebben s szeretett könyveit között szórakozni. Általában nagy műveltségű asszony volt.

Férje betegeskedése óta azonban szakított még ilyen mű szórakozásaival is. Két éve már, hogy minden idejét férje mellett tölti. A gyengélkedő grófnak valóban önfeláldozó és fáradhatatlan ápolója volt.

Károlyi grófné 57 éves volt. Gyermekei közül négyen vannak életben. Az első Ella grófnő, a ki Almásy Dénes gróf neje Békés-Gyulán, fiai közül Gyula a legidősebb, a ki Budapesten tartózkodik s Károlyi István gróf leányát, Melindát bírja nőül; Imre pedig az angol nagykövetnek, Károlyi Alajos grófnak leányát, Zsófiát vette el. A legfiatalabb, Antal még nőlen s jelenleg világ-körutazáson van.

Negyedik fiának tragikus vége volt. Mint londoni attasé két évvel ezelőtt öngyilkosságot követett el, alig 28 éves korában.

A grófnő temetése holnap délelőtt 10 órakor lesz a mácsai családi mauzoleumban.

A király a kártyások ellen.

(Milliókba játszó mágánások.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése —

Arad, december 23.

A zsoké-klubban igen szorgalmasan dolgoznak. Ugy folyik a kártyázás, hogy *milliomos veszteségek, nyereségek* repülnek kézről-kézre.

Az utóbbi napokban roppant nagyszabású hazárdirozás hírei szivárogtak ki a nyilvánosságra. *Százvezrek és milliók* szerepeltek egyes tételek gyanánt.

Ezek az esetek oly kínos szenzációt keltettek mindenfelé, hogy még a bécsi udvarban is sokat beszéltek róluk s maga a király *szerfölött boszankodott* a zsoké-klubban történtek miatt. *A király élesen nyilatkozott a klubról s kijelentette, hogy ezen feltétlenül segíteni kell, a hazárdjáték ellen sürgős intézkedések váltak immár szükségessé.*

Tudósítónk a következőleg jelenti a zsoké-klubbeli hazárdirozás részleteit:

Bécsi arisztokrata körökben egyébről se beszélnek, mint arról a kártyavesztéséről, mely mindenfelé óriási feltűnést keltett.

Hasonló kártyapártira Bécsben egyáltalán nem emlékeznek és azt mondják most, hogy ez volt Bécsben eddig a kártyavesztések legnagyobb rekordja.

A vesztes egy gazdag lengyel földesúr, akinek Oroszországban kiterjedt földbirtokai vannak. Ez az arisztokrata szerdáról csütörtökre forduló éjjel baccaratban két millió kétszáz ezer koronát veszett. Ebből az összegből a legnagyobb részt, kerek egy millió koronát, *egy ismert nevű magyar képviselő és sportsman nyerte.* Minthogy a vesztes ezt az óriási összeget azonnal kifizetni nem tudta, haladékot kért és a létrejött megállapodás értelmében hat hó leforgása alatt tartozik az elvesztett összeget kifizetni.

Ebből az alkalomból fölemlítik, hogy évek előtt történt már hasonló eset a bécsi jockey-klubban, bár az elvesztett összeg akkor nem volt ilyen nagy és ez alkalommal ő felsége ama kívánságának adott kifejezést, hogy a jockey-klubban többé ne kártyázzanak. Ennek eleget is tettek, de csak rövid ideig. Alig egy-két hét múlva a kártyázást a jockey-klubban újra elkezdtek.

Később kapott magántávirat szerint a jockey-klubban elkártyázott összeg nem 2.200.000, hanem három millió és kétszáz ezer korona. Ezt az összeget Potocky román gróf galíciai mágánus vesztette el. A legnagyobb részét, két millió koronát Szemere Miklós nyerte. Szemtanuk bizonyítják, hogy Potocky gróf vesztesége csakugyan ilyen nagy volt.

Azt mondják különben, hogy Potocky gróf nagyon gazdag. Még ezt a veszteséget is könnyen (!) elviselheti.

Az éj folyamán telegrafálja tudósítónk, hogy a dúsgazdag grófnak mostanában nem ez az első nagy kártyavesztése.

Két héttel ezelőtt Párisban *nyolcszáz ezer frankot* veszett, de mikor Párisból Bécsbe érkezett, a szerencse ismét javára fordult. Alig ért ugyanis Bécsbe, leült Königsvarter báróval játszani s egyúttal négyszáz ezer koronát nyert tőle.

Mindenesetre kíváncsiak lehetünk, mily hatással lesz a veszteség híre, s legkivált arra, hogy miként fog hatni a király ismételt nyilatkozata, a mely újból elítéli a hazárdirozó mágánusokat.

TANUGY.

(—) **Iskolaszéki ülés.** Arad szab. kir. város községi iskolaszéke f. év december hó 27-én azaz *pénteken* délután 4 órakor a városháza emeleti kis termében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak és urhölgyek ez uton is meghívattak. A tanácskozás tárgyai. 1. Arad szab. kir. város közigazgatási bizottságnak átírata, melylyel Bánóci Henrik okleveles néptanító által Aradon felállítani szándékolt magán elemi iskola engedélyezése tárgyában benyújtott kérvényét véleményezés végett átteszi. 2. Arad szab. kir. város gazdaságiszékének jelentése, a községi iskolák és óvodák részére szükséges papírneműek és írószerek szállításának biztosítására megtartott árlejtés eredményéről. 3. Tomits Pál aradi lakos kérelme, melyben az ellemi leányiskola V-ik osztályába járó leányát a rajztanulás kötelezettsége alól a folyó iskolai év hátralevő részére felmenteni kéri. 4. Kovács Ferenc községi tanító kérelme, az általa tartandó népies, ismeretterjesztő előadások céljára a gájkülvárosi községi iskola egyik tantermének átengedése iránt. 5. Az iskolafelügyelő bemutatja az 1900—1901-ik iskolai év tanügyi állapotáról összeállított évi jelentését. 6. Előterjesztés az 1902-ik évre vonatkozó iskolai szünnapok naptárának megállapítása tárgyában. 7. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról. Aradon 1901 évi december hó 23-án *Salacz Gyula* kir. tanácsos iskolaszéki elnök.

(—) **A pécskai ovónő.** A pécskai községi kisdudovodában ujonnan szervezett ovónői állást ma töltötték be választás utján. Az idők jele ez is: *negyvenötön pályáztak* erre az állásra. Közülök *Krisztics Ilonát* választották meg.

Váltóhamisító mágánus.

(Sztáray gróf elfogatása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 23.

Szenzációs távirat érkezett Kölnből. Egy magyar mágánust tartóztatott le az ottani rendőrség: *Sztáray* grótot, a kit általában ismert a kölni lakosság.

Sztáray fogadási irodát tartott s a gavallér világ fogadási börzéje, totalizátorja az ő helyisége volt. Nagy lábon élt, a mi jövedelmei mellett is sok józan gondolkozású ismerőse előtt ejtette őt a szélhámosság gyanujába.

S a gyanu nem volt alaptalan. Mert ez a Sztáray gróf azonos avval a Sztáray Tibor gróffal, kit a *budapesti rendőrség váltó és közokirat-hamisítás miatt* köröz.

Örökös könnyelműsége óriási adósságokba sodorta a az ifju mágánust, a ki, hogy kiadásait fedezhesse, kénytelen volt egyszer-másszor az egyenes utról letérni. Így került egy izben olyan helyzetbe, hogy meg kellett szöknie, de akkor segített rajta a rokonság. Elintézték összes ügyeit s közzétették ezt a hirdetést, a mely azóta ismert szálló igévé lett:

— *Gyere haza Tibor, minden meg van bocsátva.*

Tibor haza is ment, de hiába hocsátottak meg neki, mert alig került vissza Budapestre, újra kezdte a régi nótát. A budapesti rendőrség csakhamar ismét üldözőbe vette váltóhamisítás miatt. El is fogták, de a rokonság ismét közbelépett érdekében. Kauciót tettek le érte, csak hogy szabadon bocsássák. A rendőrség szabadlábra helyezte, Sztáray pedig fölhasználta az alkalmat és tüstént külföldre menekült. Így került Drezdába, a hol uri passzióknak megfelelő foglalkozást kezdett.

A fogadási iroda azonban egyelőre gazdátlan maradt. A budapesti rendőrségnek ellene kiadott körözése alapján ma a *drezdai rendőrség* leleplezte és elfogta a szöke mágánusifjut, a ki 28 éves fiatalember. Jól kezdi.

HIREK.

A szamos-ujvári páholy.

— Pórujárt örmények. —

Arad, december 23

A kolozsvári Nemzeti színházban a jobb és baloldali proscenium páholyok felett levő fülkék, melyek a karzattól egy-egy deszka által vannak elválasztva, évtizedek óta *szamosujvári páholy*-oknak hívják.

Az érdekes elnevezésről többféle mendedonda kering, a melyek azonban, miként a hírlapok mondani szokták, még megerősítésre várnak.

A szamos-ujváriak úgy tudják, hogy valamikor régen, negyven-ötven évvel ezelőtt, két örmény ember tévedt a színházba és a pénztárnál páholyjegyet kértek.

Az öt forintot persze sokallották s addig-addig alkudtak, míg végre a pénztáros megunt a dolgot és odahívta az egyik jegyszédőt:

— *Mutassa meg ezeknek az uraknak a páholyokat.*

A jegyszédő megmutatta a földszinti, első és másodemeleti páholyokat, de az örmények indeniket sokallották.

Végre megakad egyiknek a szeme a karzat folytatásában levő, két-három személyre berendezett s kívülről igen mutatós fülkén.

— *Hát azoknak, ott fönn mi az áruk?*

— *Husz krajcár, felelt a jegyszédő, — mire az örmények boldogan megváltották jegyeiket.*

Három óra eltelte után mélységes csalódással tértek haza a színházból, mert a sugólyuk előtt levő lámpáknál és a rostélyok mögött örködő tűzoltóknál egyebet, legnagyobb erőlködések mellett sem láttak.

Azóta szamos-ujvári páholyoknak nevezik a fülkék, miket a kolozsvári diákok és a benfentes karzatlátogatók óvatosan kikerülnek, — miután tudják, hogy onnan mindent lehet látni, — csak a szinpadot és a színészeket nem.

— **Uj regényünk.** A *Karvályok vére* című regényünk befejeztével lapunk karácsonyi számában új regény közlését kezdjük meg. A munka most jelenik először magyar nyelven és szerzője: *Sienkiewicz* Henrik, a híres lengyel író. A *Quo Vadis*, *Hanna*, *Tűzzel-vassal* szerzőjének egyik legkiválóbb *humoros* regényét adjuk olvasóinknak eredeti fordításban, melyet *Hegedűs Szerafin*, a kolozsvári Nemzeti színház előkelő tagja végez.

— **A király karácsonya.** Bécsből táviratozzák, hogy a király holnap Wallseba utazik és a karácsonyi ünnepeket leányánál, Mária Valéria főhercegnőnél tölti. Csütörtökön vagy pénteken tér csak vissza Bécsbe.

— **Tisztelgések a polgármesternél.** Arad város új polgármesternél *Institoris* Kálmánnál a mai nap folyamán ismét több küldöttség tisztelgett, és pedig előbb az aradi *református-egyház*, azután pedig az aradi *siketnéma-iskola*, és az önkéntes tűzoltókar. A református egyház küldöttségét a resbiterek képezték, kiket *Csécsi Imre* ev. ref. lelkész vezetett a polgármester elé. Tagjai voltak a küldöttségnek: *Csécsi Imre*, *Vajda István* dr., *Schmidt János* dr., *Jóó Béla*, *Inokai Tóth Lajos*, *Szilágyi*

György, Uray Sándor stb. Az új polgármestert Csécsi Imre lelkész üdvözölte s Institoris Kálmán válaszában teljes jóakaratról és támogatásról biztosította az egyháztanács küldöttségét. A siketnéma iskola küldöttségét *Eliás* Jakab igazgató, a tüzoltókat pedig *Péterffy* Antal vezette.

— **Karácsony az aradi templomokban.** A minoriták templomában karácsony első és másodnapján délelőtt 10 órakor lesznek az ünnepélyes istentiszteletek, melyeken *Csák* Ciriák celebrál, fényes papi segédlettel. A ref. templomban karácsony első napján délelőtt 10 órakor *Kovács* Lajos segédlelkész tartja a szónoklatot, urvacsorát oszt *Csécsy* Imre lelkész. Délután fél 3 órakor a szónoklatot *Uray* Sándor segédlelkész tartja. Ugyanekkor lesz a várban levő raboknál istentisztelet és urvacsoraszítés. Karácsony másodnapján d. e. 10 órakor *Csécsy* Imre tartja az istentiszteletet; ugyanekkor Gáj-külvárosban a községi iskola termében istentisztelet lesz és urvacsorát oszt *Uray* Sándor segédlelkész. Délután fél 3 órakor a templomban a szónoklatot *Uray* segédlelkész tartja. Az ágostai ev. templomban karácsony első és másodnapján délelőtt 10 órakor *Frint* Lajos tartja az istentiszteleteket.

— **Az aradi fűszerkereskedők ujve.** Az aradi fűszerkereskedők nagyrésze, névszerint *Éles* Ármán, *Fajér* Gyula, *Ring* Zsigmond és fia, *Lázár* Gyula, *Dürr* Gusztáv, *Ederer* Károly, *Pollák* József, *Preisach* Vilmos, *Guttman* Samu, *Prolich* István, *Rothstein* Mór, *Daimel* Lajos, *Ladányi* László, *Färber* Lajos és Testvére december 19-én este értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy azon elavult szokással, hogy a vevőknek ujév napján afándékokat osztanak ki, felhagynak és hogy ujév napján üzleteiket zárva tartják. Ily módon akarják elkerülni azokat a zajos jeleneteket és tömeges visszaéléseket, melyek bizony eddig ujévkor az üzletek nagyobb részében divatosak voltak. Ugyancsak ezt határozta el a divatkereskedők és vaske-reskedők egy nagy része.

— **Elutasított petíció.** A szempci néppárt, mivel jelöltje megbukott és a szabadelvű *Dessewffy* került ki győztesként a választásból, petícióval támadta meg a megválasztott képviselő mandátumát azon a címen, hogy *Dessewffy* neve semmiféle választási névjegyzékben sem volt benne. A kuria ma foglalkozott ezzel a petícióval s azt elutasította, *Dessewffy* pedig jogérvényesen megválasztott képviselőnek jelentette ki, a petíció benyújtóit pedig a költségek megtérítésére kötelezte.

— **Házasság.** *Balázs* Mihály Kovács ma kötött házasságot *Tóth* Viktoria kisasszonnyal, *Recský* Pál vasuti fékező *Töröcsik* Etel kisasszonnyal, *Gerecsy* vasuti hivatalnok *Hanek* Aurélia kisasszonnyal. *Simonics* Antal gyári munkás e hó 29-dikén köt házasságot *Slaby* Eva kisasszonnyal. *Neuhausz* Ernő eljegyezte *Kaczander* Erzsike kisasszonyt Győrről. *Mogyoróssi Volyánszky* Mariska kisasszonyt eljegyezte *Knoll* Ferenc. — *Kálmán* Antal aradi waggongyári alkalmazott tegnap tartotta eljegyzését özv. *Deák* Jánosné kedves leányával Ilonkával.

— **Arad választóinak névjegyzéke.** A város központi választmánya ma délelőtt a városháza emeleti tanácstermében *Institoris* Kálmán polgármester elnöklése alatt ülést tartott, melyen az Arad városban választói jogosultsággal bíró szavazópolgárok névjegyzékének előállításáról tárgyaltak.

— **Kalocsai adomány az aradi szegények részére.** dr. *Hász* Béla kalocsai ügyvéd ma egy doboz karácsonyi gyermek-játékszert és cukrot küldött *Institoris* Kálmán polgármesterhez az aradi szegénygyermek között való kiosztás céljából.

— **Remsey Istvánt áthelyezik.** Abban a fegyelmi ügyben, amelyet dr. *Opre* Péter ügyvéd indított meg *Remsey* István aradi főgimnáziumi tanár ellen, amelyet annak idején a

feljelentő ügyvéd lapunkban is többször szóvá tett, megjött a miniszter döntése. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter ugyanis a megváltott tanár áthelyezésével fejezi be a megindított vizsgálatot. Ez az intézkedés mindenesetre az aradi szülők érdekében való, de a feljelentő ügyvéd részére épen nem jelent elégtételt. *Opre* dr. fia ugyanis egy évet vesztett *Remsey* tanár miatt tanulmányaiban, melyet az áthelyezés nem hozott helyre,

— **Halálozás.** *Rochel* János földbirtokos ma reggel 7 órakor 67 éves korában Aradon elhunyt. Temetése 25-én délután 2 órakor lesz.

Özv. *Wadasy* Jánosné szül. *Mójszko* Mária tegnap este 4 órakor Gyorokon 78 korában meghalt. Temetése 24-én délután 2 órakor lesz Gyorokon.

Ruzsicska Emil, tegnap délután 5 órakor, 8 éves korában halt meg Aradon. Temetése december 24-én, délután 3 órakor lesz a Bel. Választó-utca 29. számú gyászszobából.

— **Ujabb öntözőcsatornák Arad megyében.** A közérdekű öntözőcsatornákról szóló törvény életbeléptetése óta több öntözési tervet hagyott jóvá *Darányi* földmivelésügyi miniszter. Mint a Bud. Lev. értesül, közel befejezéshez jutott a Hanság öntözési csatornáinak tervezési ügye, a mely 25.000 kat. hold terület öntözésére készül, nemkülönben *Békés*, *Csanád* Arad vármegyék és *Hódmezővásárhely* szikes legelőinek öntözésére szolgáló és a *Marosból kivezetendő csatorna*, melynek ördekeltsége a tervet most már realizálni óhajlja.

— **A Kormos-ügy a táblán.** A budapesti törvényszék *Kormos* Adolf kuriai bíró ügyében tudvalevőleg az eljárást beszüntető határozatot hozott. A kir. ügyészség felebbezése folytán az ügy a táblához került, a hol *Oberschall* Pál bíró, a 3-ik büntetőtanács elnöke ma az ügyet *Pucz* Lajos táblabírónak osztotta ki referálás végett.

— **Földrengés Somogyban.** Somogy megye Barcza községében az elmúlt éjjel földrengés volt, mely nagy föld alatti morajjal északról déli irányban húzódott. A földrengés a lakosokat éjjeli álmából riasztotta fel. Szerencsétlenség nem történt. A földrengést nagy nyári zivatar és menydörgés előzte meg.

— **Áthelyezett szolgabírók.** A főispán *Fülöp* Lajost, az aradi járás szolgabíróját *Borossebesre*, *Popa* György dr. borossebesi szolgabírót pedig Aradra helyezte át.

— **A burok haditerve.** A Daily Mailnek táviratozzák, hogy a burok újabb gyakori összejöveteleket tartanak. Ezek az összejöveteleken állapítják meg nyári haditervüket. Többeknek az a szánékuk, hogy átvonulnak a Sárkányhegyen. A vezér *Devett* lesz.

— **A rektor a lebujsmagyarosító ifjak ellen.** A tudomány-egyetem rektori tábláján ma a következő hirdetmény jelent meg:

Mily örömmel tapasztaltam a lefolyt félévben, hogy az egyetem termeit sűrűn látogatták a kollokviumokra nagy számban jelentkező hallgatóság, éppen olyan sajnálattal értesültem a hírlapokból, hogy némely ifjak a múlt éjjeleken alacsony rendű szórakozási helyek ügyében vállaloztak olyan küldetésre, a mely az egyetemi polgár magas színvonalu feladataival és nehéz tanulmányaival összhangba nem hozható.

Az egyetem fegyelmi szabályzatának 80. §-a senkit sem vesz ki az alól a kötelezettség alól, hogy az egyetemnek, mint tudományos intézetnek jellege szigoruan megőriztessék és méltósága komolyan megővassék. Budapest, 1901. december 21. *Vécsey* Tamás dr. rektor.

— **Gyűjtés a megyében a Kossuth-szoborra.** Az aradi Kossuth Lajos-szobor-alap gyűjtőbizottsága ma fölhívást küldött Arad megye összes főszolgabírói és jegyzői hivatalaihoz, hogy a szobor javára gyűjtést indítsanak. A lelkes hangú fölhíváshoz gyűjtőleveket mellékeltek.

— **Uj doktorok.** *Fenyő* Béla és *Deutsch* Izabó ügyvédjelölteket a kolozsvári egyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

— **A hesszeni nagyhercegi pár válása.** Darmstadtból táviratozzák, hogy az ottani fő-törvényszék ma bontotta föl a hesszeni nagyherceg és nagyhercegné házasságát.

— **Hirtelen halál.** Tegnap éjszaka hirtelen halállal mult ki Aradon egy asszony. Özv. *Kutschera* Jánosné tegnap este jó étvágygyal költötte el vacsoráját, azután lefeküdt és reggel holtan találták meg ágyában. Agyszélhűdés ölte meg.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Aradvármegyében a mondorlaci anyakönyvi kerületbe *Milován* Valér jegyzőt anyakönyvvezetővé, a drauciba *Csernay* Gézá, a simonyfalvaiba pedig *Bérczy* József tanítót anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és *Milován* Valért a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **A szerb templom restaurálása.** Az aradi szerb templomban nagy ujjaalakítási munkát fejeztek be. *Alexics* István fiatal festő végezte a szép munkát s a templomot nemsokára ujból fölszentelik.

— **A munkások vasárnapja.** A nemzeti szövetség munkás osztálya által rendezett szórakoztató előadás tegnap is nagy érdeklődés mellett folyt le. A közönség zsufolásig megtöltötte a polgári fiúiskola nagytermét. Kiemelkedő pontja volt a tárgysorozatnak *Radó* Károly dr. előadása, ki Aradon a munkástyűgyek legalapossabb ismerője. Az iparosifjak önképző-körének dalárdája *Kovács* Pál karnagy vezetése mellett adott elő nagy precizitással egy pár népdalt. *Schmidt* Ferenc szavalata után *Radó* Károly dr. érdekes előadása következett. Nagy hatással fejtegette a szociáldemokrácia alaptételeit s alaposan kimutatta a nemzetköziség káros voltát. Az általános titkos szavazati jog behozatalát nálunk nemzetiségi szempontból nem javasolja. Tömören ismerteti az elv leszűrődött igazságait, melyek megoldását sokáig elodázni nem lehet. Előadását lelkes tapssal és éljenzéssel jutalmazta a hallgatóság.

— **Rablás a gazda szemeláttára.** Vasárnap éjjel ritkaság számba menő rablójelenet játszódott le *Wolf* Miklós *ujpanáti* lakos házában. Ejjféltájban a gazda neszre ébredt; fölkel és óvatosan körülnézett a házban. Észre is vette, hogy éléskamrájában betörők járnak. Még jobban szemügyre véve őket, látta hogy három hatalmas alak dolgozik ott s mindahármat *álarc* takarja. *Wolf* nem mert szólani, mert tartott tőle, hogy első kiáltására ellene fordul a három rabló. Azok meg észre sem vették a gazdát s zavartalanul cipeltek ki a kamrából mindent. A kirabolt gazda megvárta, míg az alárcosok eltávoztak, s csak reggel tett a csendőrségnél jelentést.

— **Örült a vonaton.** Kassáról táviratozzák, hogy *Obek* András mezőlaborci lakos megörült s ezért Budapestre, a lipótmezei elmeegógyintézetbe akarták szállítani. Mikor a vonaton ült, az örültön egyszerre roham tört ki s *Abaji* Mihály kisbíróval, aki kísérte, dulakodni kezdett. A dulakodásnak az lett a vége, hogy mindketten lezuhantak a robogó vonatról. A vonat kerekei szétdarabolták őket.

— **Betörés egy gözmalomban.** A *Ternova* község határára levő gözmalomban ismeretlen tettesek betörték s öt zsák tengerit és öt zsák korpát loptak el, ellenben hozzá sem nyultak a buza- és lisztkészlethez. A nyomozás eddig eredménytelen.

— **Pénzhamisítók Mikalokán.** A csendőrség három egyént tartóztatott le a szomszéd *Mikalokán* pénzhamisítás gyanuja miatt. *Nedezsk* György, *Nedezsk* Flóra és *Polyák* Mitru, kik már régebben állanak gyanu alatt, Temesvárról gyanus külsejű leveleket kaptak. A csendőrség ezeket a leveleket elkobozta s mikor fölbontot-

ták, kisült, hogy a gyanu tényleg alapos, mert a levelek tartalma megerősítette a csendőrök föltevését. Nyomban értesítették az esetről a temesvári rendőrséget is, hogy a levelek süldőt tartóztassa lesz, miáltal a banda többi tagjai is hamarosan kézrekerülhetnek.

— **Postások külön díjazása.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben szabályozza a postahivatalnokok rendkívüli szolgálatára és díjazására vonatkozó eddigi szokásokat. E szerint a postatávíró és telefonkezelési szolgálatnál rendkívüli szolgálatnak tekintendő minden, a rendes hivatalos szolgálati időn túl a pihenő idő fölládozásával teljesített szolgálat, — az építésvezetőknél és műszaki alkalmazottaknál az este 7 óráig, a reggel 6 óráig végzett munka. A rendkívüli szolgálatért, ha két óránál tovább tart, a postatisztek külön díjazásban részesülnek.

— **A biharmegyei repülőgép.** Több ízben megemlékeztünk Virág József fekete erdői kereskedő ama kísérleteiről, melyekkel előkelő szak tekintélyek véleménye szerint igen közel jár a repülőgép problémájának megoldásához. Annak idején megirtuk, hogy Virág Bécsben is járt, ahol terveit a hadügyminiszter utasítására magas rangú műszaki tisztek is megvizsgálták s elismerésben részesítették. Nemkülönbben följegyeztük azt is, hogy a biharm. felfalalót a hollandiai kormány Hágába hívta, hogy ott is mutassa be repülőgépének tervrajzát. Feketeerdőről most azt jelenti tudósítónk, hogy Virág József egy kész kis modellel utazik Hollandia fővárosa, s hogy a miniatűr készülék kifogástalanul fog funkcionálni. Virág, ki föltétlenül bizik sikerében, a közeli napokban utazik Hágába. A föltalalónak már utköltiséget is küldött a hollandiai kormány.

— **Tűzoltó fegyencek.** Vácról írja tudósítónk, hogy ott tegnap nagy tűz volt. A tűz a fegyház közelében ütött ki, oly veszedelmes helyen, hol a házak zsufolva vannak építve. A közvetítő intézetben levő fegyencek visszaemlékezve, hogy a váci tűzoltók mily önfeláldozó munkát végeztek, midőn a fegyintézet égett, arra kérték Barkay István igazgatót, engedje meg nekik, hogy a tűzoltóság segélyére sieszenek. Az igazgatót megghatotta a fegyencek humanitása s az engedélyt ötven rabnak meg is adta, hogy a tűznél dolgozhatnak. Saját fecskendőjükkel vonultak ki a tűzhöz s a legnagyobb munkásságot fejtették ki mindaddig, míg a tűz lokalizálva nem volt. Ez volt az első eset, hogy a fegyencek az intézeten kívül tűzoltásban részt vettek.

— **A V. H. O. Sz. gyűlése.** A vidéki hírlapírók országos szövetségének választmánya ma délelőtt Buuapesten Kulinyi Zsigmond elnöklése alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy nyugdíjalapjukat hozzácsatolják a Hírlapírók Országos Nyugdíjintézetéhez s ebbe tagul belépnek. Ezután a titkár jelentette, hogy Rónay Jenő torontáli főispán neje 150 koronát adományozott a szövetség javára. Végül egy külföldi tanulmányuttra kiírt pályázat ügyében döntöttek és az utazási ösztöndíjat, 500 koronát egyhangulag Szigethy Vilmos szegedi hírlapírónak ítéltek oda.

— **Hivatalvizsgálat.** Boksan Szever ternovai járási szolgabíró és Kovács János megyei számvevő hivatalában vizsgálatot tartottak s minden a legnagyobb rendben találtatott.

— **Gyóntatás az utcán.** Szomorú, mélyen megható jelenet folyt le tegnap Szegeden a Kossuth-sugáruton. Tanyai emberek egy haldokló asszonyt hoztak ki a városi kórházból. Az orvosok úgy mondták, hogy rákja van a betegnek és pár nap alatt elpusztul. A hozzátartozói bejöttek a városba, hogy hazaszállítsák a beteget. Ha elhal, nyugodjék tanyai földben. A nagybeteg asszonyt két ember egy szalmával megrakott kocsiba fektette és nagy vigyázva megindultak vele hazafelé. Mikor a

kocsi a rókusi plébánia előtt haladt, az egyik embernek eszébe jutott, hogy megkellene gyóntatni a haldoklót. Közölte tervét társával, aki szintén célszerűnek tartotta a gyóntatást. Erre megállították a kocsit és egyik gazda bement a plébániára és előadta a kívánságát. A plébániáról ezután kijött Farkas Szilárd s. lelkész és ott az utcán, a járókelők kíváncsi csoportja között meggyóntatta a haldoklót. Dél felé azután megindult hazafelé a két tanyai ember a haldokló asszonnyal. Csendben, vigyázva haladt a kocsi. A kórházban biztosra vették, hogy mire az alsótanyára kiér a kocsi, az emberek halottat emelnek le a szalmával megrakott szekérről.

— **Az orosházi új közjegyző.** Az igazságügyminiszter Szakáll Adorján gyöngyösi kir. közjegyzőt Orosházára helyezte át.

— **Egy furcsa betörő.** Bécsből táviratozzák, hogy ott a Zirkusgasséban egy ékszerüzletben betörést követtek el. A betörő 12,000 korona pénzt vitt magával. A rendőrség furcsának találja, hogy a betörő a 100,000 korona értékű ékszerekből, továbbá a még ott levő 60,000 korona készpénzből semmit sem vitt magával.

— **A perdita gyilkosa.** A dobutcai örömlény gyilkosát: Geiber Bélát éjjel nappal őriztették a rendőrségi cellában. A gyilkos feltűnő nyugodtan viselkedett, aminek oka az is lehet, hogy a vizsgálatot vezető rendőrtiszt óriási természetű rendőrt rendelt melléje őrizetül. — Ma délelőtt kísérték át az ügyészséghez és Szabó László vizsgálóbíró megérkezése után rögtön ki is hallgatta. A rabot két fegyveres börtönőr kísérte az ügyészségtől a vizsgálóbíróhoz. Jobb keze erősen be van kötözve ama sérülés miatt, melyet a meggyilkolt lánnyal való dulakodásában szenvedett. A gyilkos gunyosan mosolygott, mikor a folyosón visszakisérték a fogházba.

— **Jótekonyság.** Kosinszky Viktor az ujévi üdvözlések megváltása címén tíz koronát adományozott az aradi polgári jótekonyság egyesületnek.

Az izr. jótekonyság-egyesület céljaira adományoztak: Seidner Bernát (Berzova), Lilienberg Sándor, Vajda Lajos, Kell Lipót dr., Steiner Vilmos 20—20 kor., Funkelstein József, Singer Izrael, öz. Inkei Emilné, Fischer Eliz, Tolnai János dr., Tisch Mór dr., Rosenberg Miksa dr. 10—10 kor., Neuman M. (Bécs), Stern M. A., Lengyel testvérek 6—6 kor., Nemess Géza, Pálmai Lajos dr., Neuman Hermann, Steinitzer József, Basch Simon, öz. Basch Lipótné, Kertész Miksa dr., Leopold Adolf, Assael József, Böhm Adolf, Szabó Albert, Pick Ernő, Grossmann Jakab dr., Herbstein Mór, öz. Braun Morné 5—5 kor., Roth testvérek 3 kor., Kohn Izidor 2 kor. Összesen 268 kor. Az előbbi kimutatás szerint befolyt 16 $\frac{1}{2}$ öl tűzifa és 679 kor. Főösszeg 947 kor. és 16 $\frac{1}{2}$ öl fa.

Muszkálaj János pápai titkos kamarás, nyugalmazott plébános Lippáról 80 koronát az ujanati szegényeknek, 20 koronát az iskolás gyermekeknek küldött.

Deutsch Izsó dr. az aradi izr. árvaháznak és izraelita jótekonyság egyesületnek 10—10 koronát adományozott.

Az aradi Központi kávéházi asztaltársaság négy doboz kockacukrot adott az aradi elszegényedett agghonvédeknek.

— **A földmivelő rabok területe.** Az a terv, hogy a szegedi Csillagbörtön rabállományának egy részét földmivelő munkával foglalkoztassák, a megoldás felé közeledik. Kun Béla dr. miniszteri osztálytanácsos az igazságügyminiszter megbízásából Szegedre jött és a kerületi börtön ellenőre kíséretében megtekintette azon földterületeket, amelyeket a börtön volt igazgatója e célra kiszemelt. Kun Béla dr. hangsúlyozta, hogy az igazságügyminiszter nem akar bérelni földet, hanem venni. Erre legalkalmasabbnak a Polgár László-féle telket találták, amely 18 holdnyi terület. Ez a földrész ugyan nem elegendő a rabok foglalkoztatására, de idővel majd vesznek még hozzá. A kiküldött miniszteri tanácsos a Polgár-féle földrész megvásárlását fogja ajánlani az igazságügyminiszteriumban.

— **Köszönetnyilvánítás.** A városi árvák részére felállított karácsonyfára a következő nemeslelkű urnók és urak voltak kegyesek adakozni, Urbán

Ivanné 80 drb cukrász süteményt, Weinberger János 1 koronát és 6 pár harisnyát; Kilényi C. és társa 2 drb. fakatona, egy drb konyha edény, két képes könyvet, egy drb tekegolyót és babot, három babot és 8 különböző játékot. Halás köszönetünket fejezzük ki a kegyes adományokért Urbán Ivanné ig. vál. elnök. Balázs Ferenc árvaház igazgató.

— **A helybeli és vidéki vevő-közönség** becses figyelmébe ajánljuk a szolid, ismert *Nádler* Lajos női- és férfi-divat üzletét, hol a karácsonyi idényre külön osztály rendeztetett be, leszállított árákkal, hol minden alkalmas ajándék-cikkek kaphatók, úgy mint: egy ruha díszel már 108 krajcártól, egy tucat zsebkendő 65 krajcártól, egy kötény már 21 krajcártól stb. minden más cikkekben is, valamint maradék-eladás.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalait érdeklő megbízásokat.

— **x— A nagyérdemű közönség** b. figyelmébe ajánljuk a helybeli szolid és törekvő Czigelbrier Győző vaskereskedő céget vaskályhák, takaréktűzhelyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és mindenemű számszámok bevásárlása céljából.

— **x— Festészeti műterem** nyílt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a Szabadság-tér 10 sz. Schreyer-ház első emeletén 16. ajtó, november 3 án *Millye* Kálmán akad. festő és *B. Ujváry* Ernő vezetése alatt. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen *arcképet*, egy természetes ülés, mint fénykép után a legjobbban s jutányosabban készítenek, nemkülönbben megrendelhető minden más tárgy *festmény*, mint *táj, csendélet, szalon és egyházi kép*. A közeli ünnepekre sok rendelés történik, miért is kéretnek a t. rendelők rendeléseiket inkább előbb megenni, hogy azok idejére elkészíthetők legyenek. *Tanítványok* a festészet minden ágából a legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkívüli előny az, hogy a tanítvány a műtermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látszattant, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Fölvétetnek oly ideiglenes tanítványok is, kik valamely ajándéktárgyat akarnak meglepetéssül készíteni. Dilettáns munkák készítésére esti tanfolyam 5—7 ig villanyvilágítás mellett. Hölgyek részére teljesen külön terem. Tanítványok fölvétetnek minden nap.

Szerencsétlenség a vadászaton.

(A vadászlás vaksága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

Végzetes baleset áldozata lett *Ludwig* István jómodu gyulai polgár. Hétfőn sógorával: *Menyhárt* Gáspárral vadászni ment a gyulai határban levő vadászterületükre. A hajtók több nyulat hajtottak rájuk, melyekre Menyhárt reá is lőtt. A serét azonban csak sebet ejtett egy nyulán, mely sántítva igyekezett menekülni. Menyhártot erre elfogta a vadászlás és felemelt puskatussal futott a vad után, hogy agyonverje. A vergődő állat *Ludwig* irányában menekült; ez mikor Menyhártot közelében látta, rá kiáltott:

— Te, ereszd le a kakast!

Menyhárt azonban nem hallotta a figyelmeztető szót, s mikor a puskatussal a nyulra ráütött, a fegyver kakasa lecsattant s a következő pillanatban a lövés eldördült. *Ludwig* egy jalkiáltással összerogyott. A megrémülve rátekintő Menyhártnek csak annyit mondott:

— Mit csináltál?

A lövés boka csontját érte s azt teljesen szétzúzta. A tehetetlenül fetregő embert az elősiető hajtók emelték fel, lábbelijét lehúzták, hogy elvérzését megakadályozzák. — Lábszár-csontja annyira összeroncsolódott, hogy a lábfejet csupán az inak és bőr tartották. Hamarosan bekötötték súlyos sebeit, aztán kocsira rakták és egyenesen a köz-kórházba szállították be.

Az első orvosi segélyben *Zöldy* János dr vármegyei főorvos részesítette s mikor sérülé-

sét megvizsgálta, kijelentette, hogy Ludvig csak úgy menthető meg az életnek, ha szétromcsolt lábát amputálják. Ez bele is egyezett, hogy lábszárát az orvosok levágják. A műtét szerencsésen sikerült, s most nagy betegen fekszik a kórházban.

Menyhárt vigasztalhatatlan, hogy gondatlansága által sógorát nyomorékká tette, amint mondja, nem vette észre, hogy fegyverének ravasza nincs leeresztve, s azt sem hallotta, mikor erre Ludvig figyelmeztette. A szerencsétlenül járt embernek több tagból álló családja van, kiknek most kenyérkeresőjük vált munkaképtelenné.

Menyhárt Gáspár, ki vagyonszeres ember, felajánlotta a családnak, hogy a gyógyítással járó összes költségeket fedezi s egyáltalán mindent megtesz, hogy amennyire tőle telik, enyhítse a véletlenül okozott szerencsétlenség folytán bekövetkezett lelki és testi fájdalmakat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Egy séta a kanonokok palotái körül. *Ady* Endre, a *Nagyvárad* társzerkesztője, ismert nevű póéta, ez év tavaszán: „Egy séta” címen a Nagyvárad Friss Ujság-ban egy közleményt írt, amelyben a kanonokok palotáit, gazdagságát állította szembe a külváros nyomoruságos viskóival és azoknak éhező lakóival. A cikk szenvedélyes hangú volt, ahoz a mély impresszióhoz hasonlóan, amelyet írójában a fenti két, erősen éles ellentét kellett. A nagyvárad székesskáptalan a tűzeshangú cikk néhány kifejezésben sértést talált és tagjai Fränkő Endre ügyvéd útján becsületsértés miatt bünvádi följelentést tettek *Ady* Endre ellen. Az eljárás során vád alá helyezték *Ady* Endrét. Tegnap tartották meg ebben az ügyben a fő tárgyalást, amelyet egy ízben a vádlott betegsége miatt el kellett halasztani. A tárgyalást Nagy Ferenc törvényszéki elnök vezette. Szavazóbíró volt dr. *Csulyok* Béla és dr. *Máthé* György. A vádhatóság képviselőiben dr. Nagy Géza királyi ügyész jelent meg. A vádlottat dr. *Dési* Géza védelmezte. A vádhatározat kihirdetése és *Ady* Endre azon kijelentése után, hogy tollát csak a nyomor és a dusgazdaság közötti éles elentébből merített impressziója vezette, Nagy Géza királyi ügyész. mondotta el a vádoló beszédét. Azt igyekezett bizonyítani, hogy a cikkben foglalt kifejezések sértők, kiemelve, hogy a cikk szerzőjének megfontolatlanságból származott. Dr. *Dési* Géza kelt azután nagyhatású beszéddel *Ady* Endre védelmére. Élénk színekkel rajzolta azt az impressziót, amelyet védettjében a kanonokok palotái s a külvárosok szennyviskói, nyomorgó, éhező lakóikkal keltettek. Bizonyítani igyekezett, hogy az inkriminált kifejezések nem kérték, hogy írójuknak nem volt szándéka, hogy a káptalan tagjait személyükben sértse. Fölmentését, legrosszabb esetben a tulnyomó enyhítő körülmények figyelembevételével igen enyhe büntetést kért. Rövid válasz és viszonzó válasz után a törvényszék visszavonult és meghozta ítéletét, amely szerint *Ady* Endrét sajtó útján elkövetett becsületsértés vétsége miatt három hónapi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben a királyi ügyész megnyugodott. Az elítélt felebbesett.

NAPIREND.

December 24. Kedd. Róm. kath. naptár: Ádám és Éva. — Protestáns naptár: Ádám és Éva. — Görög-keleti naptár (december 11.): Dániel. — A nap két 7 óra 33 perckor, nyugszik 3 óra 55 perckor. — A hold két 3 óra 17 perckor, nyugszik 5 óra 57 perckor.
Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 754.5 milliméter, délután 2 órakor 757.5 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $^{\circ}$ + 7.0, délután 2 órakor $^{\circ}$ + 11.8. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 3, délután 2 órakor DK. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor többnyire derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 3 milliméter.
Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változóköny, enyhe, keleten sok helyütt csapadék.
Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma (szin ház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtti 6 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtti 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünneppapokon zárva. Helyiség: Erekléy muzeum helyisége melletti ülésterem

December 26. Tombola-estély Uj-Aradon (Martini-vendéglő.) — Az uj-panáti állami elemi népiskola tantszabályának táncmulatsága.

December 27. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor.
December 29. Földessy Arnold gordonkaművész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Iparhatósági megbízottak választása (Városház.)

December 31. Az aradi és csanádi egyesült vasutak főműhely személyzetének Szylveszter-estélye (Millennium külön terme.) — Az aradi kereskedők körének Szylveszter-estélye (Központi szálló.)

Január 4. Református-bál (Fehér Kereszt.) — Az aradi hivatalosok betegsegélyző- és temetkezési-egyletének táncestélye (Kass-vendéglő.) — A berzovai iparos és kereskedő ifjuság táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdások egyletének álcárcos bálja (Fehér Kereszt.) — A II. kerületi jótékony fillérasztaltársaság választmányi ülése este 6 órakor.

Január 11. Aradvármegye tisztviselőinek táncestélye (Fehér keresz.) — A pécskai izraelita nőegylet hangversenyyel egybekötött táncestélye (Pécskaváros vendéglő.)

Január 18. Az aradi mérnök és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztaltársaság közgyűlése délután 3 órakor.

Február 1. Az aradi tanítók és tanítónők bálja.

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyző egylet tómbolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)

Karácsonyra! Ritka alkalom!

Egy több ezer kötetes könyvtár vétele folytán a legszebb **dizsmunkákat**, valamint magyar és német ifjusági **iratokat** tiszta, kifogástalan állapotban **bámulatos olcsó árakon** árusítom.

Gyönyörű **képeskönyvek** óriási választéka.

Legfinomabb és legdivatosabb **diszlevélpapírok** nagy készlete. — **Jutányos árak!**

Magyar és német **imakönyvek** minden alak és gyönyörű kiállításban.

Karácsonyi, ujévi és egyéb finom **levelező-lapokban** meglepően szép **ujdonságok**. Igen nagy választék!

Nyomatott és lytografált

névjegyek

és üdvözetek **azonnal** és igen **jutányosan** készíttetnek el a legdivatosabb betűkkel és modern kivitelben.

Minden **zenemű ujdonság** kapható. **Átjátszott hangjegyek félárban.**

Gyönyörű karácsonyi diszek nagyválasztéka.

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

könyv, papír és zeneműkereskedése

Aradon, **Andrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)**

Városi és megyei telefon: 385.

Ugyan-e cég ajánlja az olvasó közönségnek 50.000 köteles kölcsönkönyvtárát, melyben minden ujdonság megjelenés után azonnal kapható.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS

Budapesti árú- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, december 23.

Déltözsde. Buzakínlat mérsékelt, a vételkedv gyöngye. Kedvező irányzat mellett 7000 métermázsza került forgalomba, változatlan árakon. Egyéb gabonanemek nyugodtak, forgalom nélkül. Időjárás derült.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprillisa	8.86—8.68
Rozs 1902. áprillisa	7.33—7.34
Zab 1902. áprillisa	7.43—7.44
Tengeri 1902. májusra	5.42—5.43
Repce 1902. augusztusra	11.60—11.70

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprillisa	8.73—8.74
Rozs 1902. áprillisa	7.37—7.38
Zab 1902. áprillisa	7.47—7.48
Tengeri 1902. májusra	5.48—5.49
Repce 1902. augusztusra	11.60—11.70

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	653.50
Magyar hitelrészvény	669.—
Leszámitolóbank részvény	424.—
Rima-Murányi vasmű részvény	473.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	658.50
Közúti vasút	601.50
Városi villamos vasút részvény	292.—

S z e s z ü l e t.

— December 23. —

Ma! jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 60, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslók: 12'80—13'—korona mmázsánként

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 23. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 90—92 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 88—90 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 88—90 fillérig

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.ül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—250 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 86—88 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 84—86 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 82—84 fillérig.

Templomépítés folytán

jelenleg a Minorita épületben lévő helyiségeből 1902-ik év tavaszán kiköltözöm, miért is

férfi divat, diszmű,

gyermekjáték,

utazási-felszerelések

és pipere-árúimat

jutányosan árusítom el.

Ifj. Szojka János

a JOKEY-hoz.

1736

Arad, **Andrássy-tér 13. szám.**

Legértékesebb és legmaradandóbb becsű
**ajándék karácsonyra
a könyv.**

Diszművek, antológiák, ifjusági iratok és képeskönyvek minden kornak és igénynek megfelelően kaphatók

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Aradon, a Templom- és Kazinczy-utcák sarkán.

A Remekirók

50 kötetes képes kiadása havi 3 és 2 koronás részletfizetésre.

Prospektus ingyen

IMAKÖNYVEK

Hock János, Tárkány: **Vezércsillag** és Albach: **Szenhangzatok** gyönyörű bőrkötésben, 3 frt 50 kr. és 5 frt 50 kr.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árfú- és értéktőzsdén.

Budapest, december 23.

Magyar aranyjárdék 40/0	118.50
Magyar koronajárdék 40/0	94.20
Magyar arany 41/20/0	121.35
Magyar ezüst 41/20/0	100.70
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.25
Magyar Italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	176.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	147.—
Osztrák papírbárdék	98.85
Osztrák járdék ezüst	98.80
Osztrák járdék arany	118.90
Koronajárdék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	141.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1290.—
Magyar hitelbank részvény	669.—
Osztrák hitelbank részvény	654.—
Osztrák-magyar államvasút	659.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.03
Német birodalmi márká	117.22
London	239.20
Páris	95.05

CSARNOK.

A kétféle nóta.

Irta: *Gárdonyi Géza.*

(4)

(Vége.)

— Elvőszöm Örzsit, — beszélte boldog arccal Jancsi — Szekeres Örzsit. Möglássa kend, hogy olyan asszony lész abbul, hogy, hogy, hogy.

És fölkiáltott:

— Ej, édősapám, áldja mög az Isten kendőt mindöa szép áldásával, hogy csokoljam mög a képit kendnek!

A két ember összecokolódott. Jancsi aztán megint a fazékért akart nyulni, de a fazék feldől s eloltotta a tüzet erős sustor-gással.

Ez az eset a hazamenetelre fordította a gondolatokat. Jancsi még egyszer lement a pincébe. Levitte a tokaji bor üres palackját és eltaposta, aztán egy korhadt ászokfát vetett rá, mintha az okozta volna a hibát. Az ürmösből megtöltött egy öltiteres hordócskát s elindultak.

Az indulás nehezen ment. Az öreg neki tántorodott a falnak.

— Csak nem részög tán kend! — kérdezte Jancsi. — Ha akarja, vezetem kendet.

— Dehogyan, — felelte az öreg, — csak a lábam zsibbadt el.

Tántorogva ment föl a lépcsőn. Jancsi is háromszor tapintott a kilincs mellé, míg megtalálta.

Odakint aztán a fagyos szél üvöltve rohanta meg őket: telicsapkodta szemüket szájukat hóval. Befujt a kezük szárán; rángatta a szűrüket; lökdöste őket, hol jobbra, hol balra.

Nem beszéltek az uton semmit. Jancsi elől ment s olykor hátrapillantott, nehogy az öreg elmaradjon.

Küzdelmes másfél óra volt, míg eljutottak a falu végére, a hol a cigány lakik.

— No apám, — mondotta Jancsi — bírja-e még a lába?

— Hallod-e, — felelte csöndesen az öreg — ne mondj engem apádnak.

Jancsi újra megállt és ránézett.

Az öreg rösteelkedve folytatta:

— Mert most jut eszömbé, hogy mér kapok én negyven forint árendát.

— Hát?

— Hát azért, mer abba benne van a vétel is.

Jancsi nem szólt erre semmit.

Mikor a plébániához értek, Jancsi megállt és kezét nyújtott:

— No Isten áldja mög Márton bátyám.

Az öreg kéznnyújtás helyett a füléhez nyult és zavartan vakargatta.

— Hallod-e Jancsi.

— No.

— Mit is beszélünk ott a pincébe?

— Azt, — felelte Jancsi mérgesen — hogy rám testálja kend mindön pizit.

— Azt mondtam? — kérdi megütődve az öreg. — Igazán azt mondtam?

— Azt hát.

— Nem értöm, hogy mondhattam ilyet.

Bizonyosan részög vótam.

— Hát mán ellagadja kend?
— Már mér tagadnám. — felelte felháborodva az öreg. — Minek tagadnám, a mi nincsen!

Egyet rántott a szűrén s a nélkül, hogy köszönt volna, nagyokat lépve ment tovább a havas kocsitton.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. u.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszóló reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. u.	10.50
Soborszóló délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. u.	10.43
Személyvonat d. u.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.54
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. u.	11.—
Borossebesről szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

NYILTÉR.*

Nyilatkozat.

Folyó hó 19-én este a „Fehér Kereszt” szállodában tartott értekezleten alulírottak elhatároztuk, hogy azon elavult szokással, mely szerint a vevőközönség körében új napján ajándékokat osztunk ki, felhagyunk, és hogy

új napján üzletünket zárva tartjuk, mert lehetetlenné akarjuk tenni az e napon divatozó zajos jeleneteket és avatatlan egyének visszaéléseit.

Midőn ezen határozatunkat a nagyérdemű közönséggel tudatjuk, egyben tisztelettel kérjük, hogy mivel új napján üzletünket zárva tartjuk, az esetleges szükségletét előzőleg szerezzék be.

Aradon, 1901. december hó 20.

<i>Éles Armin,</i>	<i>Färber Lajos és Testvére,</i>
<i>Fejér Gyula,</i>	<i>Preisach Vilmos,</i>
<i>Ring Zsigmond és fia,</i>	<i>Guttman Samu,</i>
<i>Lázár Gyula,</i>	<i>Prolich István,</i>
<i>Dürr Gusztáv,</i>	<i>Rothstein Mór,</i>
<i>Ederer Károly,</i>	<i>Daimel Lajos,</i>
<i>Pollák József,</i>	<i>Ladányi László.</i>

Telefon 373. szám.

Házhoz szállít

100 kilogr.	I. o. fűtőköszenet 3 kor. — fil.
	I. o. fűtőkoksot 4 kor. 40 fil.
	I. o. faszenet . . 4 kor. 40 fil.
	Vágott fát . . . 1 kor. 80 fil.

Arban.

Hartmann Samu

Boros Beni-tér 1.

A szükséges tüzelőanyag levelezőlapon is megrendelhető.

Lekvár

nagyban métermázsánként 35 koronaért.

Alulírott divatkereskedők elhatározták, hogy üzletüket (a fűszer- és vaskereskedők mintájára)

január 1-én egész napon át zárva tartják.

Deutsch Testvérek, *Deutsch Fülöp,*
Rosenblüh H. és Társa, *Lengyel Testvérek,*
Wadowsky Gusztáv, *Glück Dezső,*
Probst Károly és Társa, *Scherhag H. és Fia,*
Hoffmann Antal, *Austerweil Zsigmond,*
Nädler Lajos, *Kilényi C. és Társa,*
Pick Ernő, *Kell Manó,*
Hoffmann Sándor, *Schmarda Márton,*
Ifj. Kopetko Károly, *Schlesinger Lipót,*
Vasóczy Károly, *Domán Sándor.*

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

os. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabadalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglőt

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnél

Aradon, Andrassy-tér 16.

kaphatók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és dísz-tárgyakból.

Legújabb!!

„Kaiser” zinn-edények.

Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorf alpaca-árak.

Telefon-szám: 219.

437

Tisztelettel értesitem szeretett Aradvárosunk nagybecsült lakosságát, a közel- és távolból hozzánk szívesen járó közönséget, hogy üzletemet a közelgő

karácsonyi szent ünnepekre

a legújabb

ajándékok

különlegességeivel

szereztem fel, miért is annak szíves megtekintését kérem és maradtam

Arad, 1901. évi december hó.

Kiváló tisztelettel:

MARESCI GYULA

báró Bohus István ur házában,

Atzél Péter- és Zrínyi-utca sarkán, a színház főbejáratával szemben.

1759

Bellák Mór

1872

úri divat különlegességi raktár

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb.

Fehérneműek,

Cilinderek,

Sárczipők

Valódi Jäger alsó ruhák

Valódi Pichler kalapok

Keztyük

Harisnyák

Angol kalapok

Zsebkendők

Vidéki rendelések

pontosan

eszközölteknak.

Arad, Andrassy-tér 18. Legdivatosabb nyakkendők.**A t. háziurak figyelmébe!**Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a **Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)****csatornázási és vízvezetési vállalatomra,**ahol igen előnyös árak mellett felszerelék teljes vízvezetési berendezéseket **s elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközölök.**

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

1618

NAGY ADOLF,

csatornázási és vízvezetési vállalkozó.

Az Aréna-épület lebontása

és újra felépítése miatt, kényszerítve vagyunk üzlethelyiségünk-ből kiköltözni, mely arra készült, hogy raktárunkat kibővítsük, miért is elhatároztuk, hogy áruinkat az eddig is olcsó áránál ezentul

még olcsóbban

árusítjuk, u. m.: vásznak, chiffon, kanavász ruhasefir, batiszt

divat szövetek,

barchetek, selyem-kendők, zsebkendők, agyterítők, szőnyegek, csipke- és szövet-függönyök, paplanok, szalmazsák, női, férfi és gyermek ingek, trikó alsó-ing és nadrág, gallér kezelő, korzetták, alsó szoknyák, lábravalók, gyermekruhák, kötők, kalapok, sapkák, keztyük, harisnyák (fegyházi munka), nyakcsokrok, nap- és esőernyők, pénzes erszények, szivar-tárczák, tollkések,

gyermek kocsik,

utazó bőröndök (koffer), fésűk, (helyi ipar) fog-, haj- és ruhakefék, tajtékpipa és szipka, nadrágtartó, övek, szijjak, illatszer, szappan, dísz-virág, fátyolok, selyem, szallag, csipkek, kötő- és himző-pamut, cérna- és gép selyem, mindenféle bélés-árak és szabó kellekek.

Szóval még számtalan itt elő nem sorolt cikkek, melyek a divat-, kézmű- és rövidáru szakmába vágnak,

szolid olcsó árban,

nagy választékban kapható; — továbbá gyermekjátékokban nagy választék.

Becs s látogatásért esd

1445

Kilényi C. és Társa

ARAD, Andrassy-tér 20. sz. A „KÉK GOLYÓ”-hoz.

Rozsnyay

Kiváló minőségű

gyógybor,

mely minden más ilyen

készítményt,

ugy tisztasága,

mint gyógyereje által többszörösen felül-

mulja. Magyar, ménes-

vidéki fehér, természetes

édes borból készítve. Kiváló

jó hatású vérszegénység, sápadtság és neurasthenia

esetében. Egy üveg ára 2 korona 40 fillét.

A vérszegények, akik különösen télen sokat szenvednek a hidegtől, jól teszik, ha kísérletet tesznek a

Rozsnyay-féle vasas China-borral, melyek kiváló hatásáról

csakhamar meg fognak győződni. Minden más

gyógyborral nem

csak kiállja a versenyt, de felül

is mulja azokat. Számos

kórházban

van alkalmazásban.

Mátyás**Vasas****China****bora.**

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

és minden más gyógyszer-tárban.

Valódi, ha az aradi Szabadság-szobrot ábrázoló védjeggyel van ellátva.

Butorok beszerzése előtt tekintsük meg

REINHART FÜLÖP butorgyáros**Andrassy-tér 17.**

ujonnan átalakított nagy butortermét, hol legnagyobb választékban található izléses és stilszerű butorok a legjutányosabb árak mellett.

1885

Szolid és pontos kiszolgálás felelősség mellett.

Női-kalap divatüzlet átvétel.

Nagyérdemű hölgyközönség!

Van szerencsénk a helybeli és vidéki hölgyközönség nagybecsű tudomására hozni, hogy a rég óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő elsőrangú Lux Jozefa tulajdonát képezett

Női-kalap divattermet

Andrássy-tér 22. sz. alatt

átvettük és azt LUX JOZEFA utóda cég alatt tovább vezetni fogjuk.

Támaszkodva számos éven át e téren szerzett tapasztalatainkra, valamint az eddig irányunkban tanúsított jóindulatú pártfogásba, reméljük, hogy új üzletünkben is nagybecsű támogatására számíthatunk.

Készítünk és raktáron tartunk mindennemű párisi és bécsi modellek szerint készült **női kalapokat.**

Elvállalunk **tolifestéseket, kalapfestéseket, formálásokat, átalakításokat** valamint mindennemű **javitásokat.**

Gyászkalapok

legjutányosabb áron pontosan készíttetnek.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását továbbra is kéri

1878

Tisztelettel

KOCH RÓZA és TÁRSA.

18126—1901. khsz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 1884. évi. 39523. sz. a. kelt intézkedése alapján az 1901. évben fizetett III. osztályú kereseti adóösszegnek azon minimuma, a mely Arad sz. kir. város területén lakó iparosokat és kereskedőket iparhatósági megbizottakká leendő megválasztására képesíti 30 koronában lévén megállapítva, az 1881. évi 52211. sz. a. kibocsátott miniszteri rendelet értelmében és figyelemmel az 1884. évi XVII. t.-cz. 169. és 172. §§-aiban foglaltakra Arad város területén 20 rendes és 2 póttag és az aradi járás részére szintén 20 rendes és 2 póttag iparos és ke-

reskedő választandó mint iparhatósági megbizottak, kik működésüket 1902. január 1-én kezdendik meg.

Az Arad város iparhatóság mellé az 1884. évi XVII. t.-cz. 169. §-a az aradi járás szolgabírói hivatala mint iparhatóság mellé az idézett törvény 172. §-a értelmében 20—20 iparhatósági megbizottanak és 2—2 póttagnak a választására 1901. évi december hó 26 napjának d. e. 11 óráját tűzöm ki s arra a helybeli iparos és kereskedő urakat minél nagyobb számban leendő megjelenésre felbivom A választás a városháza földszinti kistermében fog megejteni.

Arad, 1901. december hó 13-án.

Sarlot,
főkapitány.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére a fenn-tartására a legkínzóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zairmentes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szünteti szepit, májfoltot, pattanást, bőrkéret (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. Működésük egyéneknek is ódzkos arciszint kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készítményeket elfogadni, melyek ozimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményem a nméltóságú m. kir. kereskedelemi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelemi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykezleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt., szappan 35 kr., puder 60 kr., arcviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem tölletnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csak törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Feltűnést keltő nyilatkozat!

Kedves Hajós ur!

Ma, midőn oly sok ismeretes tyukszemirtő szer daczára, legtöbbször kiirthatatlannak tartják a tyukszemet, már nem is igen ajánlanak nyugodt lélekkel tyukszemirtő szert, hacsak nem ismerik az „ANAGALLINT”, a mit egy szerencsés pillanatban ön talált fel, kedves Hajós ur.

E bámulatos szernek köszönhetem, hogy sok másfajta drága szerek sikertelen használata után, a 8—10 éves tyukszemektől teljesen megszabadultam.

A tyukszemirtő szerek helyett most már örömmel ragadom meg a tollat, hogy gratuláljak figyelmet érdemlő találmányához és köszönetemet fejezzem ki önnek, hogy megszabadított a gyötrő tyukszemektől.

Arad, 1901. év november hó 7-én.

Tisztelője

Ritt Gyula.

Tyukszem, szemölcs és bárminemű bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt elpusztít a

Hajós-féle **ANAGALLIN.** Ára 35 kr.

Fagybalsam,

kipróbált kitűnő szer fagyás, valamint a fagyás által okozott kellemetlen bőrvizskedés ellen. Két, három nap alatt legbiztosabban gyógyít s minden fagyási büttyköt sikeresen eltávolít. Egy üveg teljesen elegendő. Ára 35 krajczár.

Kaphatók egyedül a feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriuma

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Telefon szám 46.

Salgótarjáni kőszén 3 kor. 20 fill.

Rostált darabos bükkfa-szén 4 „ 40 „

Aprított tűzifa . . . 2 „ — „

métermázsánként házhoz szállítva.

ALTMANN EDE

fűszerkereskedőnél,

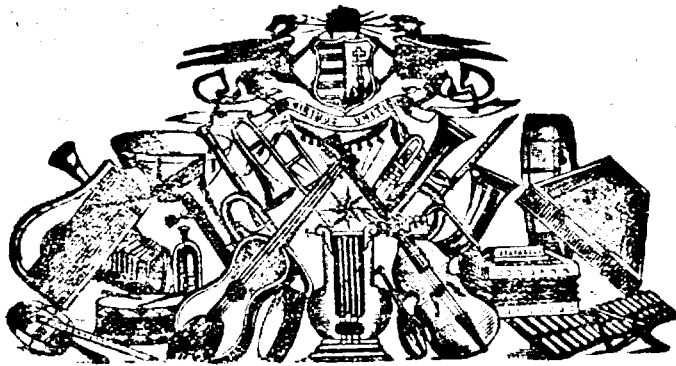
Wesselényi-utca 48.

1582

STÖHR MÁTYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, cziterák, gitárok, flóták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy ujakra becserélek.

1579

Guttman és Berger

Ujdonságok, alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok megérkeztek, u. m.:

uri divat különlegességek raktára

Nagy választék legdivatosabb nyakkendőben,

divatos harisnyák, Vidéki rendelések valódi angol pontosan

Arad, Andrassy-tér 21. szám.

báli ingek, francia és angol zsebkendők,

keztük, Jäger-alsóingek, stb.

eszközöltetnek.

Telefon 285.

1651

Városi és megyei telefon 405.

A karácsonyi és újévi ünnepekre.

Városi és megyei telefon 405.

diszes fagyaltok, parfaik, cronguen bouches, saját készítményű csukorka különlegességek diós és mákos patkók.

1731

Vidéki megrendeléseket, azok pontos teljesítése végett, kérjük mielőbb eszközölni.

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

86328—1901. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a Nagy-Szeben állomáson levő felvételi épület bővítésével és átalakításával kapcsolatos építő munkák végrehajtására.

A tervek és költségvetések a szerződési tervézet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Aradon a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének, pályafentartási osztályában és a m. kir. államvasutak nagyszzebeni osztálymérnökségének irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők az ajánlati nyomtatványok ugyanezen hivatalnál 2 korona lefizetése ellenében megszerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi december hó 31-én déli 12 óráig nyújtandók be alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Arad csanádi palota I. emelet.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat melléetei ikivenkint 30 fill. bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a nagyszzebeni felvételi épület bővítő munkáira.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vettetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi december hó 30 án déli 12 óráig 3000 azaz háromezer korona bánompénz teendő le a m. k. államvasutak aradi gyűjtő pénztárában (Aradcsanádi palota földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánompénzről szóló letéjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbbi jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek, készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Csak ideje korán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Pósta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térít vevénnyel adandók fel.

Aradon. 1901. évi december hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Használt ékszertárgyakat új ékszerekre becserelni legalkalmasabban

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerésznél lehet.

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Legnagyobb választék

karácsonyi és újévi ajándékokban.

VESZEK ZÁLOGCZÉDULAKAT.

17773—9101. khsz.

Hirdetmény.

A beállott havazások alkalmából felhivatnak a ház és telektulajdonosok, miszerint a házaik telkeik előtt elvonuló gyalogútról a havat mindannyiszor, a hány-szor az szükséges: separtes-sék le; olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral hintessék be, mert ennek elmulasztása esetén a 12757—403. 1884. sz. szabályrendelet alapján szigoruan büntettetni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt és kihordatni szokott hó lerakóhelyeül: a Maros meder, a személerakó helyek, a szárazhid baloldalán és a Hercz-féle fitelep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut mellett a Jellinek és Schlesinger fatelep mögött az élővizcsatorna mellett levő mélyedés és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élővizcsatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1901. december hó 1-én.

Sarlott, főkapitány.

Üzletem felosztása

végett 1902. évi január 1-től végkiárusításra

engedélyt kaptam.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a raktáron lévő összes cikkek ingek, gallérok, kalapok, harisnyák, keztük, nyakkendők, lábravalók, tricok, esernyők, napernyők, fűzők, zsebkendők, szőnyegek, pamutok, selyem és bélés áruk, bluzok, kalap és strucz tollak, virágok, pénztárczák, díszmütárgyak, utazó kofferek, munkakosarak, szappan és illatszerek, gyermek kocsik, mindenféle czipők és még sok e szakmához tartozó cikkek

meglepő olcsó árban, játékszerek és babák féláron lesznek kiárusítva.

Ruzsonyi Endre

Férfi és női divatáru üzletében

Arad, Andrassy-tér, Hungária kávéház mellett.

Hölgyeknek és Uraknak

egyaránt ajánlható az általam készített „Contre Son” korpá elleni fejmosó, mely a legtisztább anyagokból van összeállítva.

Hogy az egészségre nem káros anyagokat tartalmaz, igazolja egy budapesti kir. ker. törvényszéki hites vegyész, valamint a zürichi nemzetközi vegyintézet bizonyítványa.

Ezen fejmosó rendszer használata megszünteti a fejkorpa képződést, a hajnak selyemszerű finomságot és igen szép fényt ad.

Nem állítom, hogy hajnövesztő, hanem az által, hogy a fejbőr tiszta és korpá mentes, a hajhullást enyhíti.

Ezen fejmosó minden esetben a legnagyobb sikerrel lett használva, mit számtalan egyénnel tudok igazolni.

Kitűnő hatásánál fogva számtalan esetben ajánlva lett dr. Tisch Mór Arad város tb. főorvosa által.

Gyors száradása által a legérzékenyebb fejen is használható.

Egy üveg ára 65 krajczár.

A n. é. közönség becses bizalmát kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

TURÓCZY ELEK

Arad, Andrassy-tér 18. Salacz-utcai rész.

1736

4 frt 34 egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll, és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-állvány, összesen 41 drb.

6 frt 45 egy hat személynek való ételkészlet, legfinomabb karlsbadi porcelánból, festett és aranyozott díszítéssel, mely 26 darabból áll és pedig: 6 lapos-tányér, 6 leves-tányér, 6 csemege-tányér, 1 levestál fedéllel, 1 peccsenytál, 1 főzeléktál, 1 salátatál, 1 tésztatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-tartó, összesen 26 drb.

3 frt 95 egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy teakészlet, mely 15 darabból áll és pedig: 1 kávé- vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 cukortartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 drb. Meg nem felelő tárgyak visszavétnek és a pénz visszaküldetik. Ladaért 60 kr. számítatik. Megrendelések utánvét mellett az utolsó vasuti állomás megjelölésével eszközöltetnek.

Szabó Albert

üveg, porcellán es lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bó-
lyog melléklendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Karácsonyra vegyen

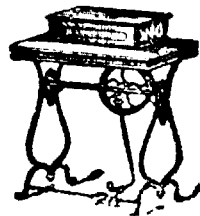
legjobb minőségű

Singer-varrógépet

Kalmár József

1584

műszerésznél

32

Iorintért

Arad,

Salacz-utca 2.

Szakszerű
javító-műhely.

Villanycsengők és telefonberendezések.

Megyei és városi telefon 433.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

szolid és remek

Ékszer- és ezüst-éteszközök és
ezüst-éteszközök

feltűnő olcsó árban kapható

WEINBERGER FERENCZ

ékszerüzletében

1644

Arad, Andrassy-tér, Központi szálloda-épület.

Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb ár-
ban veszek vagy új tárgyakra becserelek.

REINER EDE

órák.

1670

Salacz-utca 3. sz.

Használjuk föl a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom

1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos-
ár mellett készségeggel elfogadok.

Építész és építető uraknak ajánlom
kittűnő anyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat. Pénzintézetek
és ügyvédeknek ajánlkozom irodai beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
bőltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak

alkalmas

fényképek

KLAPOK ALAJOS

Arad, Minorita-palota (Templom-utca)

kaphatók.

1712

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók.

566

TELEFON 184.

Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakszerű mosó-
és tisztító műintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

Elvállal a legdiszesebb különlegessé-
gek, piperek, uj kelengyek, mindenféle
házi-ruhák mosását a legolcsóbb egyez-
ségi árak mellett. Otthon kimosott fe-
herneműk és egyébek jutányos ár-
kon vasaltatnak; saját emberemmel
kívánatra háztól elvitetnek és haza is
szállítatnak.

1539

Irodai alkalmazást

keres egy kereskedelmi végzett fiatal
ember. Cím a kiadóhivatalban.

1818

Lázár Gyula

fűszer, csemege, bor, pezsgő, rum,
tea és cognac kereskedése és as-
ványvizek foraktára

Aradon, Andrassy-tér 19. szám,

(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mel-
lett mindenkor friss és jó árú a
legolcsóbb áron.

Készpénz fizetésénél 2 százalék
pénztári jutalék.

Karácsonyfadisz-cukorkák dus vá-
lasztékban!

1718

Telefon 844.

Borszivattyúk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári árakon

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

1445

tüzi fecskendők

és kutak.

Mihájlovits Gyula

bádogos mester.

elvállal épület, díszműmunká-
kat és konyhaberendezéseket.

Üzlet: Templom-utca 4. 1641

Műhely: Batthyányi-utca 21.

Magy. kir. államv. üzletv. Debreczen.

50234—1901. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A nyiregyháza állomásunkon
tervezett 3 méter belső átmérőjű
és víz alatti ktrással 11 méter
mélységi süllyesztendő vízgyűjtő
akna ellátására ezennel nyilván-
os pályázati hirdetünk, melyre
a kellőleg kiállított és fel-
bélyegzett ajánlatok legkésőbb
f. évi december hó 28-án déli 12
óraig a m. kir. államvasutak deb-
reczeni üzletvezetőségnek titkár-
ságánál benyújtandók. Később
beérkező ajánlatok nem fognak
figyelembe vétetni.

Az ajánlatok zárt borítékban
küldendők be, mely külcímzése
fölött, ajánlat a Nyiregyháza áll-
omáson építendő kutnak munkáira
felirással látandók el,

Bánatpénz fejében legkésőbb
f. évi december hó 27-én déli 12
óraig 300 azaz Háromszáz korona-
teendő le készpénzben, vagy állami
letétekre alkalmas értékpapirok-
ban az üzletvezetőség debreczeni
gyűjtőpénztáránál. A készpénzben
befizetett bánatpénz után kamat
nem követelhető. Az értékpapi-
rok a budapesti, illetőleg bécsi
tőzsdén jegyzett utolsó napi ár-
folyam szerint, de a névértéket
meg nem haladó értékben fogad-
tatnak el.

A teljesítendő munkákra vonat-
kozó tervrajz és zárlévl-minta az
üzletvezetőség pályafentartási és
építési osztályában Debreczen, Piac-
utca 18, II. emelet 19. a hivatalos
órák alatt megtekinthetők, és
ugyanott az ajánlat és az annak
melléklétét képezendő költségzsámi-
tás szövege megszerezhető.

Az üzletvezetőség fentartja ma-
gának a jogot, hogy a beérkező
ajánlatok köz: szabadon választhas-
son.

Debreczen, 1901. december hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Báli és estélyi cipők minden színben.

WEINBERGER JÁNOS

cipőáruháza

1792

a nagy csizmához

Arad,

Andrassy-tér 20.

Ajánlja 25 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermeklábbeli raktárát.

Malina-csizmák, vadász-cipők.

Amerikai sárcipők és csizmák.

Valódi Michelstädter-féle Triumpf-cipők kizárólagos raktára.

Aradi nyoma részvénytársaság könyvnyomdája.